

naša luč

1989
september
7

moja fara mi ne sme biti deveta briga

Na tejle strani si letos člani naših slovenskih far po evropski tujini sporočamo svoje misli, doživetja in predloge za prenavljanje naših župnij. Kdor ima kakšno takšno misel, naj jo pošlje, da se z njo obogatimo tudi drugi!

PO APOSTOLU PAVLU JE CERKEV SKRIVNOSTNO KRISTUSOVO TELO. GLAVA TEGA TELESA JE KRISTUS, UDJE SMO PA VSI ČLANI CERKVE. TUDI VSAKA FARA JE TAKŠNO TELO. TUDI ZANJO VELJAJO JEZUSOVE BESEDE: „JAZ SEM Z VAMI VSE DNI DO KONCA SVETA.“

Sleherna fara poseduje SKRIVNOST, iz katere je nastala, iz katere živi in s pomočjo katere postane samostojna skupnost: Jezusa Kristusa. Zato je najvažnejša pot, po kateri se fara razvija v božjo skupnost, pot navznoter, pot k močnejšemu življenju s Kristusom. Župnija mora pomagati posameznim članom doživljati božjo bližino in veselje nad tem doživljanjem. To se dogaja predvsem pri bogočastju.

KOT JE BOG REKEL IZVOLJENEMU LJUDSTVU STARE ZAVEZE: „JAZ SEM VAŠ BOG IN VI STE MOJE LJUDSTVO“, ISTO GOVORI V NOVI ZAVEZI SVOJEMU LJUDSTVU, CERKVI, KI JO SESTAVLJAMO LJUDJE VSEH NARODOV IN RAS. TAKO GOVORI BOG TUDI VSAKI ŽUPNIJI, TO JE DELNI CERKVI.

VERSKO ŽIVLJENJE FARE se razvija v štirih krogih:

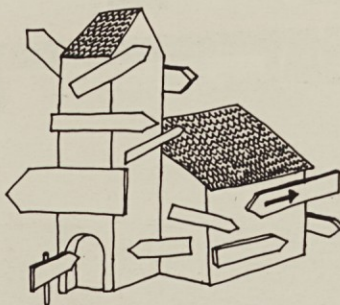
PRVI, najbolj notranji KROG je učiti se verovati ter udeležba pri skupnosti vernih in pri praznovanju, kjer lahko kristjan bivanjsko srečuje Kristusa, se z njim sez-

nanja in z njim sklepa poznanstvo.

DRUGI KROG obsega spoznavanje temeljnih resnic o človeku: kdo človek je, kako je bilo prej z njim in kaj ga čaka. Te resnice se nahajajo v veroizpovedi.

TRETJI KROG je zakramentalno življenje Cerkve. Kristjan je na mnogo načinov deležen Kristusovega življenja, najbolj pri prejetju zakramentov in pri skupnem praznovanju maše.

ČETRTI KROG obsega znamenja, molitve, misli, izročila, ljudske navade, podobe in zgodbe, s katerimi si delajo ljudje osrednje verske skrivnosti razumljive. Tudi vsi ti verski obrobni pojavi so na poti navznoter smiselni. Ljudje jih potrebujejo, ker drugače nima njihova vera mesa in krvi in se na življenjska pričakovanja ne more odzivati.

CERKEV, TOREJ TUDI POSAMEZNA ŽUPNIJA, NI KLUB, STRANKA ALI GIBANJE, AMPAK BOŽJA DRUŽINA, KATERE DUŠA JE SVETI DUH. JE SKRIVNOSTNO TELO, KATEREGA GLAVA JE JEZUS KRISTUS. TE BOŽJE IZVOLJENOSTI BI SE MORALI VSI ČLANI ŽUPNIJ ŽIVO ZAVEDATI — LE TAKO BI DEJAVNO PRISPEVALI K ŽIVLJENJU ŽUPNIJE.

Ob začetku novega šolskega leta naj bi naše zdomske fare po evropski tujini pregledale, kako uredničujejo skrb za VEROUK OTROK in, kolikor je mogoče, za POUK SLOVENŠČINE istih otrok.

Oboje je vsako leto težje, ne le, ker je vedno težje dobiti sposobne ljudi, ki bi hoteli otroke učiti — župnik sam vsega ne more —, in ne samo, ker so otroci vsako leto bolj priličeni tujemu okolju, v katerem živijo, in znajo torej materinščine vedno manj, ampak tudi zaradi vedno večjih vzgojnih težav z otroki, nad čimer se pritožujejo tudi tukajšnje šole. Ker gre pri tem za splošni pojav, je tega krivo predvsem današnje splošno družbeno ozračje, a ta ugotovitev pri reševanju te težave ne pomaga bogve koliko. Družine bodo morale v sodelovanju s farnimi tečaji ta problem potrpežljivo in vztrajno reševati.

Če je preveč aktivnosti v fari, je to lahko na škodo najvažnejšemu poslanstvu Cerkve — srečavanju z Bogom.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
Značilna stara škofjeloška hiša.

domá še ne bo tako brž demokracije

Komunistične dežele širom po svetu pretresa globoka kriza. Ugledni nemški časopis Süddeutsche Zeitung je v nizu reportaž razgrnil težave, ki tarejo socialistične države. Iz prispevka o Jugoslaviji (27. jun.) objavljamo nekaj glavnih misli.

Komaj deset let po Titovi smrti je „titoizem“ na koncu. Jugoslovanski vzorec delavskega samoupravljanja, „tretja pot“ med državnim komunizmom stalinističnega kova in kapitalizmom, je propadel. Državo je pahnil po uradnih podatkih v 900%-no inflacijo, 20 milijard dolarjev zunanjega dolga in 15%-no brezposelnost.

Morda preseneča, da je kriza socializma prizadela tudi Jugoslavijo in to tako močno — saj se je ta že 1948 prva osvobodila stalinizma in njegovih spon. Toda šlo je le za polovičarsko osvoboditev, za neuspešen poskus, kako sprožiti politične, družbene in gospodarske reforme, obenem pa ohraniti popolno partijsko oblast. ZKJ načelno še vedno brani svoj monopol oblasti, čeprav govoriči o reformah in „socialističnem pluralizmu“. Medtem ko so na Poljskem in Madžarskem spoznali, da socializma ni mogoče reformirati, ampak ga je treba zamenjati z zares večstrankarskim, torej demokratičnim sistemom, jugoslovanski komunisti še niso prišli do tega uvida. Partija trdovratno vztraja na prednosti ideologije pred gospodarsko pametjo — kar je glavni vzrok sedanje krize.

Tako omenjeni časopis. Kako prav ima, potrjujejo zadnji dogodki v Sloveniji. Medtem ko so slovenski razumniki v Majski deklaraciji ubesedili stoletno hrepenenje slovenskega naroda, da bi lahko ta končno svobodno odločal o svoji usodi, je slovenska partija prek SZDL vrgla v javnost Temeljno listino, neke vrste novo obliko Dolomitske izjave, v kateri stoji za vsem „demokratičnim“ leporečjem jasno zapisano, da se bodo v samoupravnem socializmu zadeve urejale po načelu soglasja. Kaj to pomeni, nas uči zgodovina. Volk menja dlako, čudi pa ne.

Založnik: Avguštin Čebul,
župnijski urad Št. Lenart,
9587 Ričarja vas.
Odgovorni urednik: dr. Janez Horn-
böck, 9020 Celovec, Viktringer
Ring 26. Tisk: Tiskarna Družbe sv.
Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer
Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):

Avstrija 140 šil.
Anglija 7 fun.

Beglija 450 fran.
Francija 70 fran.
Italija 15.000 lir
Nizozemska .. 23 gld.
Nemčija 22 mark
Švica 20 fran.
Švedska 70 kron
Avstralija ... 12 dol.
Kanada 15 dol.
ZDA 12 dol.

Razlika v cenah je zaradi neenake
poštne v posameznih državah in
različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki
in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA

Šola, šola...

Najbrž ta naslov komu ne bo všeč. Tako se godi tudi meni. Doma v družinah imate s šolo skrbi starši in otroci, sedaj pa vam jo pogrevam še v naši reviji. Komaj smo se nekoliko oddahnili od teh skrbi na počitnicah, pa se spet začčenja. Toda, kaj se hoče. Kar se mora, ni najtežje.

Večja kot dolžnosti v šoli je skrb ob odraščajočih otrocih, ali bodo uspeli stopiti v današnje zahtevno življenje dovolj pripravljeni. Bodo imeli dovolj možnosti za svoj vstop v samostojno življenje? Bo njihovo znanje zadostovalo, da bodo kos nalogam, ki jih čakajo? Otroci so ob tem mnogokrat veliko bolj brezskrbni, njihova šolska skrb je veliko manjša kot njihovih staršev. Poleg skrbi, kakšna usoda je namenjena njihovim otrokom, pa se starši morajo najprej posvečati vsakdanjemu spodbujanju k učenju in pridnosti pri nalogah posebej pri tistih otrocih, ki manj resno vzamejo svoje šolske obveznosti ali celo zelo neradi hodijo v šolo. Sem in tja je res težavno kar naprej dopovedovati, da se vsak uči zase, ne pa za učitelje ali za starše. Otroci komaj verjamejo, da se brez muje še čevelj ne obuje.

Danes brez šole ne gre naprej. Prav zato tolikšni napor, da bi v šoli vse teklo v redu. Vse v zavesti, da bodo z izobrazbo imeli otroci bolje postlano za življenje. Zato tudi učitelji vabijo otroke, da se poleg šole udeležujejo še v dodatnih interesnih krožkih in izobraževalnih dejavnostih, da bi razvili čim več svojih sposobnosti. Izbor je navadno ljubiteljske narave in se ob takem učenju otrok bolj sprosti.

Navadno je teh dejavnosti tudi več in otrok je spet obremenjen. Ob teh dejavnostih se postavlja vprašanje, kaj otroka zares tudi vzgaja in kaj ga lahko le bolj zaveja. Vzgoja naj bi služila izgradnji zrele človeške osebnosti, ne pa naravnala otroka na napačne vrednote ali ga navezala preveč na manj vredne stvari.

Tudi tu morate krščanski starši navsezadnje iskati rešitve, ki so v sozvočju z vrednotami evangelija. Naš veliki škof Slomšek nam je zapustil navodilo, ki v naših izseljenskih razmerah še posebej pomenljivo zveni: Vera bodi ti luč, materin jezik pa ključ do krščanske omike. Zamislimo se, da je tedaj sredi skoraj potujčene slovenske Štajerske začel klicati k vrednotam naroda in evangelijske omike. Po njegovi spodbudi so začele nastajati slovenske šole. Slovenci v svetu živimo iz dru-

gačnih razlogov v podobnih razmerah. Okolje nam lahko kaj hitro vzame čut za vrednote svojega naroda. Otroci, ki poznajo Slovenijo in slovenstvo samo, kolikor jim znamo te vrednote približati, jih vzgojiti zanje, so prepuščeni v tem oziru samo skrbi staršev. Zato moramo ubrati načrtna pota vzgoje. Ob vsej obremenjenosti s šolo je jasno, da bo komaj mogoče najti čas še za slovensko šolo in verouk. Posebej za to zadnje zmanjka moči. Izgovor je pri roki, saj imajo otroci že v nemški šoli tudi verouk. To je res, vendar ta verouk ni slovenski. Vsebina je v redu, toda jezik, slovenski izrazi, molitve, pesmi, načini sodelovanja pri slovenskih krščanskih praznovanjih od nedeljske maše naprej, slovenski krščanski običaji, . . . To morajo slovenski otroci poznati zaradi verske in kulturne razgledanosti.

Kdor od staršev prav premisli, ne bo mogel teh stvari prepustiti le presoji otroka, ki seveda hitro potegne črto, če gre za nove naloge. Poudariti je treba še en vidik. Naj vendar otroci vernih Slovencev v svetu najdejo svoje mesto tudi v okviru slovenske župnije, naj čutijo, da k našemu izseljenstvu

Slovenska Cerkev je v razmerah, ki so nastale po zadnji vojni, ves čas čutila posebno nalogo, kako učinkovito posredovati otrokom in odraslim dobro versko izobrazbo. Duhovnikom, ki so sprva nosili vso težko, so se lahko polagoma pridružile redovnice in vse bolj tudi krščanski laiki. Salezijanci so vneto razvijali svoj katehetski center, ki so ga letos preselili v novo hišo na Rudniku v Ljubljani (slika spodaj). Obenem pa obhaja 25-letno delovanje tudi Katehetski tečaj v Ljubljani, kjer se je za poučevanje verouka usposobilo na stotine mladih kristjanov.

spada tudi srečevanje kristjanov pri slovenski maši, pri slovenskem verouku in na verskem praznovanju. Naj doživijo, da k naši kulturi spada tudi bogastvo evangelija, naj jim načrtno nudimo priliko, da se med seboj srečajo na verskem praznovanju. To niso majhne stvari.

Ne recite, dragi starši, meni, vašemu Don Kamilu, da je s temi mislimi zastarel in da ne spada več v današnji čas, še manj pa med našo izseljensko mladino. Ta seveda išče svoje mesto v družbi, kjer je rojena, kjer hodi v šolo. To jim je domače. Toda prav tako so po poreklu iz drugega kulturnega okolja, ki ga morajo čim bolj poznati, da bodo razumeli navsezadnje tudi vas, svoje starše in da bodo cenili, kar je vam drago. S tem jih učite tudi tistega zdravega narodnega ponosa in samozavesti, ki je človeku naravna potreba, da ga ni sram svojega porekla. To bi bila poniglava nedoraslost in človeška nezrelost. S takimi lahko drugi pometajo. Tega pa svojim otrokom prav gotovo ne želite. Če je nekdo s ponosom Francoz, Španec ali Avstrijec, sem jaz s ponosom Slovenec. In s ponosom kristjan.

Pozdravlja Vas

Don Kamilo

Biti človek

*Gospod Bog,
za mnoge probleme na tem svetu
nimamo nobenega dokončno veljavnega odgovora.
Stojimo pred nalogami,
ki prekašajo naše moči.
Večina ljudi še vedno živi
v neizrekljivi revščini in pomanjkanju.
Sovraštvo, nasilje in vojna
še vedno napolnjujejo vsakdanjost.*

*Gospod Bog,
Tebi, ki vodiš človekovo zgodovino,
zaupamo vse ljudi,
ki so v veliki stiski.
Verujemo, da je ljubezen močnejša
od sovraštva in da ima
življenje zadnjo besedo.*

*V veri v zmago teh vrednot
bomo obtoževali in napadali vsako krivico
in vsako laž
in se predvsem trudili biti
ČLOVEK
tam, kjer živimo,
s prav posebno pozornostjo do tistih,
ki trpijo
in imajo zato večjo pravico do naše skrbi.
Daj nam, Gospod,
velik smisel za našo
človečansko in krščansko odgovornost.*

Znamenje na tromeji

Več kot 300 romarjev se je zbralo v nedeljo, 6. avgusta, na Svetih Višarjah. Povabljeni so bili predvsem slovenski izseljenci v evropskih deželah pa tudi zamejski Slovenci in iz domovine. Maševal je ravnatelj slovenskega pastoralnega dela med izseljenci v svetu škof Metod Pirih. Srečanje je pripravil Svet slovenskih izseljencev.

Cerkev na gori. Znamenje, tolikokrat ponovljeno na slovenskih tleh. Simbol, ki dviga pogled na višavo, da se z očesom dvigne tudi upanje in vera. Da se človek sreča z Bogom.

Življenje ljudi, ki se zbirajo na božjepotni gori, kjer kraljuje višarska Mati božja, teče v dolini. Od tam, iz slovenskih dolin in gričev izhajajo številni izseljenci, ki so jim različne evropske dežele postale novi dom. Mnogi med njimi so tudi v tujini zavestno ohranili zaklade vere. Slovenski duhovniki

so jim stali ob strani. Delo in življenje slovenskih katoliških župnij pa so krepko soustvarjali slovenski kristjani.

Zadnja leta se prebujajo laiki. Nastala je na pobudo nekaterih pariških Slovencev vez, ki zajema vse širši krog rojakov po vsej Evropi. Načrtovali in izpeljali so že več skupnih srečanj. Na zadnjih sestankih so angažirani krščanski laiki prišli do jasnejših spoznanj, kje so njihove naloge in kaj sami hočejo s svojo organizacijo.

Zadnji dogodek, ki so ga pripravili, je bilo srečanje na Svetih Višarjah.

Kaj se je tam dogajalo? V cerkvi je bilo seveda lepo pripravljeno bogoslužje. Mašo je vodil koprski škof Metod Pirih, ki je prinesel pozdrave škofa Stanislava Leniča, katerega je letos zamenjal v vlogi narodnega ravnatelja za duhovno oskrbo Slovencev v svetu. Ob

Sveti Višarje

njem je somaševalo še deset izseljenjskih duhovnikov.

Na začetku maše je vse v imenu Sveta pozdravil g. dr. Zorn iz Pariza. Škof Metod je v pridigi krepko podčrtal, kako pomembno je, da se človek na tujem vedno znova zavestno opira na korenine svoje duhovne kulture. Začrtal je vez molitvene povezanosti med domačimi župnijami in slovenskimi župnijami na tujem. In molitev je tudi na romarski gori strnila več stogla-

Slovenski krščanski laiki hočejo priti bolj do besede tudi v evropskem izseljenstvu. Njihovi vrstniki „onkraj luže“ v obeh Amerikah in v Avstraliji so med slovenskimi izseljenci že dolga desetletja nositelji verskih in prosvetno kulturnih ustanov ali vsaj sodelavci v teh dejavnostih. Še daljšo tradicijo pa imajo krščanski laiki v slovenskem zamejstvu. Tako na Koroškem kot Goriškem in Tržaškem so zavzeti kristjani ustvarjalci slovenskega narodnozavednega dela z izhodiščem evangelija.

Na sliki levo: novo vodstvo Krščanske kulturne zveze iz Celovca na obisku pri nadškofu dr. Alojziju Šuštarju.

vo množico v skrivnostno Gospodovo telo. K Mariji se je vila prošnja in zahvala v pesmi in besedi.

Ob koncu maše se je oglasil tajnik evropskega združenja laikov g. dr. Cverle iz Belgije. Predočil je nekaj podatkov iz dobe nastajanja Sveta slovenskih izseljencev. Opisal je dosedanje delo in namene, ki si jih Svet zadaja za naprej.

Po maši so bili vsi povabljeni še na skromen piknik malo niže pod cerkvijo. Vsak je dobil s pršutom obložen kruhek in vino za prostovoljni prispevek. „Sinoči je pela“,

je zakrožil znano melodijo glas iz množice in potegnili za seboj druge v ubrano pesem, kakor so jo nekdanj zapeli fantje na vasi.

Srečanje na Sv. Višarjah je povezovalju slovenskih kristjanov na vsem evropskem prostoru dalo prav gotovo nov poudarek. Vse bolj se zdi, da je takšno povezovalje potrebno bolj kot kdaj koli prej. Nova osveščenost o narodnih vrednotah in naloge poglobljanja zavesti o slovenski samobitnosti postaja nujen odmev na razmere v odnosih med evropskimi narodi, kakor tudi na mednarodne odnose v domovini. Predvsem pa se zdi, da bo moral v bodoče še bolj prevzemati pobude in naloge v zavestnem ohranitvenem prizadevanju slovenski krščanski laik. Doma in na tujem.

Blaž

Otroci

Vzgib na dnu srca, vzklik veselja, občutek odprtosti za prihodnost, šansa, zrcalna slika stvarstva, veselje in življenje, pa tudi ovira udobja in uživanja življenja; dar in naloga, teža in obremenitev, . . . in še polno drugih spoznanj bi lahko ljudje naštel ob temi: otrok. Vsi pa imamo vsaj to osnovno izkustvo, da smo nekoč sami bili otroci. In se prav gotovo radi spominjamo te rosne dobe svojega življenja. Ali pa . . .

Vse naše življenje odseva ono prvo dobo našega bivanja, njena razpotja in njeno mnogobarvnost. Izkustva ljudi o otroštvu obsegajo široko pahljačo najraznovrstnejših spoznanj. Od skoraj naivnega — ali pa iz popolnega zaupanja v Boga zraslega mišljenja: „Če je Bog dal kravico, bo dal tudi travico.“, pa vse tja do grobe, vase zagledane misli: „Moj trebuh pripada meni. Otroci, ne hvala!“ Mišljenje ljudi se vgrajuje nekje med te dve skrajnosti, zdaj se na-

giba bolj k eni, drugič k drugi misli. Toda to so mnenja ljudi. Resnica pa je, da brez otrok ni nikakršne človeške prihodnosti.

Če je kdo živel med samimi starejšimi ljudmi, ve, kako hitro med njimi postane vse monotono in brezupno nezanimivo. Kjer pa so z njimi otroci, tam je živ žav, veseli krik in živ tek, tam so seveda tudi ropot in napetosti, tam se vedno nekaj dogaja.

Komu se ne razvedri obraz, ko mu mlada mati ponosno razkazuje svojega nebogljenca. Ali kako se razveseli oko in srce skupaj z očetom, ki je v igri z otrokom tudi sam postal kakor otrok. Dovolj zgovorne so te slike, ta znamenja, da je doživljanje življenja vendarle najosnovnejša potreba človeka. Otrok šele omogoči to doživljanje v polni meri. Otrok zbudi upanje in obeta prihodnost.

Seveda otroci zahtevajo čas in denar, moči in pozornost. Toda prinašajo tudi veselje in bogati-

tev, oznanjajo, da je življenje pred nami. Nepogrešljivi so. Brez otrok se pretrga tok rodov. S tem ko ni več naslednika na domu, zmanjka tudi določene družinske kulture. Človeštvo sicer ne bo izumrlo, toda z občutno zmanjšanim številom potomcev se bo nujno spremenilo tudi ravnovesje v naši družbi. Težave ne bodo samo na gospodarskem področju, ampak prav tako na socialnem in kulturnem. Pridobitek na vseh teh področjih, za katerega se je trudilo več zadnjih generacij, lahko tako v dobi enega rodu propade. Tako ljudje v današnji prenasiheni dobi sami načrtujemo čas nazadovanja in propadanja. Taki časi pa prinašajo potlačenost, zaskrbljenost, resignacijo. Že današnja mlada generacija kaže znamenja takih pojavov. Kako je to zelo v nasprotju z upanjem njenih staršev, ki so ji hoteli pripraviti boljše življenje, kot so ga imeli sami.

Dogaja se v vseh kritičnih časih, da začno ljudje iskati samo svoje golo preživetje ne glede na križ, ki ga nosi bližnji. V takem času se pospešeno približujejo ljudje tistemu stanju, ki mu sociologi rečejo „družbeni kolaps“. Tam se sesujejo splošno priznani družbeni red in medsebojnost in zavlada goli egoizem posameznikov in skupin. Tedaj navidez deluje samo še sila moči, refriganosti in nesramnosti.

Kot bi napovedovale takšen čas, se danes že oglašajo parole kot: „No future — ni prihodnosti!“ To ne zadeva samo neizkušenih mladostnikov, ki najpogosteje zapadajo melanholiji sodobnega časa, ampak do neke mere tudi starejše. In ti se bodo komaj zavedli, da so v svojih najboljših letih tudi služili tistim mehanizmom, ki so privedli sodobno družbo do tega stanja. Izmed pokazateljev neuravnovešenosti sodobne družbene klime naj navedemo samo eno dejstvo, ki se

neposredno dotika teme na začetku tega pisanja: današnji mladi zakonci se bojijo otrok. Enega ali dva še sprejmejo, več pa komaj kje. Vrednota ni več otrok ampak dobro preskrbljen otrok. Otrok, ki mora imeti vse. Vendar je to iluzija, privid. Zmota je v tem, da je vsak človek samorastnik, ki si svojo srečo iščem sam. Starši nikoli ne morejo dati vsega, kar prinaša osebno srečo. Edino veliko bogastvo, ki ga morejo izročiti naprej svojim potomcem, je z življenjem izpričani pouk, kje je treba iskati vrednote življenja. To je vzgoja srca. Vse materialno je ob tem drugorazredna naložba. Mladi si bodo tega preskrbeli, kolikor bodo sami želeli, znali in zmogli.

Nobena človeška družba ne more živeti brez upanja v prihodnost. Prihodnost pa so otroci. Že s tem, ko so, vzdramijo ljubezen in zvestobo, zagotovijo obstoj družinske skupnosti. Vsak dan pred očmi staršev oznanjajo, da teče življenje naprej.

Skrb staršev za otroke je nepoplačljiva. Približuje se tisti darovani ljubezni, s katero je Bog

ustvaril vesolje in človeka v njem. Veliko upanje, ki ga pomeni vsak človek, vidimo prav le v tej vesoljni razsežnosti. Večno ostanemo dolžniki Bogu in svojim staršem. Poplačati ne moremo življenja, ki smo ga prejeli. Lahko ga le posredujemo naprej. Kot otroci prejemo, da bi lahko dozoreli do odraslosti, ko naj bi dajali naprej. Kjer starši ne sprejmejo otrok, se s tem pretrga tok darovanja. Življenje izumira. In nekdo nosi odgovornost za to. Prejemal je, pa ni imel poguma dajati naprej. Pretrgal je božji načrt.

Beseda življenja pravi: Blagor mu, ki hodi po Gospodovi poti in ljubi božjo postavo.

med vrsticami

Z izrezki iz slovenskih in tujih listov skušamo prikazati resnično podobo sedanjega slovenskega trenutka. Čeprav smo pri izboru za resnico nadvse natančni, odgovarjajo končno za utemeljenost poročil njih pisici oziroma uredništva zadevnih listov.

DRUŽINA: ZAHTEV MEDŠKOFIJSKEGA ODBORA ZA ŠTUDENTE

Ugotavljamo, da je izvrševanje verskih pravic v času izvrševanja vojaške obveznosti močno omejeno in odvisno predvsem od samovolje starešin. Verni vojaki so ob tem izpostavljeni tudi posmehovanju, zaničevanju ter drugim oblikam diskriminacije. Vojakom je onemogočeno redno prejemanje in branje verskega tiska, obiskovanje verskih obredov ter posedovanje Svetega pisma in drugih verskih knjig. Kršitve takšnih navodil naj bi bile po zagotavljanju posameznih starešin strogo kaznovane.

V želji, da bi prispevali k rasti demokratične kulture in spoštovanju temeljnih človekovih pravic in svoboščin, je Medškofijski odbor za študente iz Ljubljane v imenu vernih študentov in vojakov sklenil podati naslednjo

ZAHTEVO:

1. Preučiti naj se dosedanji odnos do vernih vojakov ter do izpolnjevanja njihovih verskih pravic in dolžnosti v času izvrševanja vojaške obveznosti. Prav tako naj se preučijo izpolnjevanje ver-

skih pravic in dolžnosti občanov, vpo-klicanih na vojaške vaje.

2. Izvrševanje verskih pravic in dolžnosti, branje verskega tiska, obiskovanje obredov ter posedovanje verskih predmetov naj se v izvrševanju vojaške obveznosti izrecno dovolijo.

3. Zato, da ne bo ta pravica, ki spada med temeljne človekove pravice tudi po mednarodnih konvencijah, odvisna zgolj od samovolje posameznih starešin, je potrebno njene temeljne elemente navesti v Zakonu o vojaški obveznosti ter v Pravilniku o izvrševanju vojaške obveznosti.

Medškofijski odbor za študente
DRUŽINA, Ljubljana, 28. maja
89/2.

NEDELJA: POLITIČNO PREBUJANJE SLOVENSkih KRISTJANOV

Po skoraj polstoletni politični odsotnosti in družbeni drugorazrednosti slovenskih kristjanov je skupina kristjanov okrog gibanja 2000 letos marca ustanovila Slovensko krščansko socialno gibanje. Prvi predsednik tega političnega združenja je Peter Kovačič. (Iz pogovora z njim objavljamo nekaj ugotovitev — op. NL).

Okrog naše ustanovitve je bilo precej polemik in veliko zadržanosti, in to ne samo s strani partijskih krogov. Tudi Cerkev je sprva imela pomisleke, kaj bo, če bodo prišli očitki, da se Cerkev sedaj politizira. Pomisleki so prihajali predvsem iz vrst duhovnikov. Uradno stališče Cerkve je takšno, da morajo imeti kristjani pravico politično se angažirati. Imeli smo tudi sestanek z nadškofom in predstavniki vseh cerkvenih struktur in tam smo razčistili nekoliko drugačna gledanja, tako da sedaj prevladuje naklonjeno stališče do našega dejanja.

Naše gibanje se razlikuje od drugih zvez v nekaterih svojih pogledih. Na primer po svoji želji, da vnaša merila krščanskega etosa v naše družbeno življenje. Mi menimo, da je treba v vsem življenju dati prioriteto osebi. Na tem kriteriju posameznega človeka slo- ni uspešen politični sistem.

Svoje posebne poglede imamo na gospodarsko reformo. Ne zavzemamo

se — kot druge zveze — slepo za liberalne principe gospodarstva, ker v tem ne vidimo rešitve za vprašanje človeka, njegovega dostojanstva.

Kot socialno gibanje se ne bomo omejevali zgolj na politično delo, ampak bomo razvijali tudi socialno dejavnost. Hočemo ustanoviti sklad za družine, ker smo prepričani, da bo obstoj slovenskega naroda odvisen od uspešne populacijske politike.

Druga stvar, ki se je bomo morali lotiti, je prosvetno delo, ki je precej zamrlo v desetletjih po vojni. Ravno socialno krščansko gibanje je ljudsko prosveto na podeželju vneslo v slovensko družbo.

Ugotavljamo, da je slovenska suverenost v današnji jugoslovanski konstelaciji okrnjena. In tukaj vztrajamo pri neodtujljivi pravici naroda do suverenosti, pri pravici do samoodločbe, da se vključuje ali izstopa iz povezave z drugimi narodi.

NEDELJA, Celovec, 28. maja 89/7.

DRUŽINA: VETRINJSKIM ŽRTVAM OB LIPI SPRAVE V SPOMIN

Ob Lipi sprave, ki je bila vsajena na ljubljanskih Žalah 11. maja in poganja neprijaznim vetrovom navkljub na jasi pri prehodu s starih Žal na nove, kjer smo se lansko leto na dan mrtvih prvič javno spomnili vseh žrtev stalizma in žrtev naših zmot, vseh nekrivih in krivih, ki počivajo v nezaznamovanih grobovih in grobiščih po slovenski zemlji in drugod, bo v torek, 27. junija, ob 17. uri, skromna žalna slovesnost. Posvečena bo tisočem naših sonarodnjakov, domobrancev, njihovim svojcem, somišljenikom in drugim, ki

Na vprašanje, kaj meni o krizi socializma, je prof. Bučar odgovoril, da „socializem ni v krizi, ampak je mrtev“.
KATOLIŠKI GLAS, Gorica, 29. jun. 89/2.

Že zdaj je treba začeti bombardirati javnost in politične forume s predlogi novega zakona o političnih združenjih (in njihovem enakopravnem financiranju!), z ukrepi za enakopravnost vseh političnih združenj v javnih medijih, predvsem na TV, z bojem za jasna „pravila igre“ volitev, da bi preprečili manipulacije SZDL, itd. — Slavoj Žižek.

MLADINA, Ljubljana, 21. jul. 89/18.

**KATOLIŠKI GLAS:
OB LIPI SPRAVE NA ŽALAH**

V torek, 27. junija ob 17. uri je bila na ljubljanskih Žalah komemoracija za pobitimi domobranci. Šele 44 let po grozovitem poboju domobranske vojske smo se lahko Slovenci v domovini simbolično poklonili v njihov spomin. Začeli so se že tudi prvi javni obiski grobišč.

Skupaj s komemoracijo na Žalah so te dni tudi že v SZDL razpravljali o slovenski nacionalni spravi ter o spomeniku vsem žrtvam vojne na Slovenskem. Glavno poročilo na SZDL je imela Spomenka Hribar. Medtem pa je nekdanji partizan Zdenko Zavadlav že pripravil tudi spominsko ploščo, ki se bo v bližnji prihodnosti postavila v spomin vsem žrtvam vojne na Slovenskem.

O komemoraciji na Žalah je skoraj vse uradno slovensko časopisje prineslo obvestilo že v začetku junija. Naslednje dni po komemoraciji ni bilo v nobenem slovenskem dnevniku niti novičke o tem zgodovinskem civilizacijskem dejanju.

Z velikim pričakovanjem smo nekaj po eni uri 27. junija sprejeli venec Slovencev v svetu, ki ga je naravnost iz Gorice poslal Vinko Levstik, eden izmed vrnjenih iz Vetrinja. Odložili smo ga v Stožicah pred gostilno Pod lipo. Lastnik gostilne Vezjak je povsem po lastni iniciativi v začetku maja na Žalah posadil „lipo sprave“. Prav on je za komemoracijo oskrbel ozvočenje ter vodil celotno izvedbo prireditve.

Že takoj ob prihodu venca smo opazili nekaj sumljivih avtomobilov, vendar se je kasneje „ozračje povsem počistilo“.

Na Žalah je bilo veličastno. Najprej nekaj grmenja ter kapelj dežja, nato pa reke ljudi, ki so prihajale z vseh strani. Začeli so prihajati že uro prej in ob 17. uri je bila jasa na prehodu iz starih na nove Žale popolnoma nabita. Ob „lipi sprave“ se je začela širiti preproga prižganih sveč.

Točno ob uri je iz ozadja zazvenela trobenta, nakar sta Ivo Žajdela kot pripadnik mlade generacije in Vera Trampuž kot sestra izginulega v tistem letu 1945 položila venec k „lipi sprave“,

na katerem je pisalo SLOVENIJA V SVETU — 1945—1989 — VETRINJSKIM ŽRTVAM.

Prvi je spregovoril eden od organizatorjev, odvetnik iz Kranja ter bivši partizan, Stanislav Klep. Viktor Blažič, ki je prav tako sodeloval v najožjem organizacijskem sestavu, je zahteval, da se grobišča označijo, odprejo za javnost ter posvetijo. Nato so se vrstili: gledališka igralka Jerca Mrzel in Slavko Cerjak s pesmimi Balantiča, Kajuha in Bora; pesniki Tone Pavček, Veno Taufer in Dane Zajc so brali svoje pesmi, nakar smo vsi skupaj zapeli Lipa zelenela je. Pred mikrofonom je na koncu stopila še neka gospa ter prebrala pismo svojemu ubitemu očetu-domobrancu.

Vzdušje je bilo ves čas veličastno napeto, z mnogo prelitih solza, ki so jih morali svojci 44 let zadrževati v prisilnem strahu in molku. Med ljudmi je bilo veliko znanih obrazov, tudi iz zamejstva in daljne Argentine.

Tudi to je bil dan osamosveščanja ljudi, ki jim je slepa ideologija pobila na tisoče svojcev, prijateljev oziroma sodržavljancev, celim generacijam pa namesto resnične osvoboditve prinesla vse prej kot to.

KATOLIŠKI GLAS, Gorica, 6. jul. 89/1.

**DRUŽINA:
MAJNIŠKA DEKLARACIJA
IN TEMELJNA LISTINA**

Ta čas ponujajo v podpisovanje slovenskemu ljudstvu poleg Majniške de-

(Dalje na 13. strani)

so bili v maju 1945 v Vetrinju na Koroškem izročeni našim oblastem in na svoji (naši in njihovi) zemlji mučeni in pobiti v imenu neomejene Moči, ki je s tem dejanjem prekršila temeljno etično načelo — Človečnost.

Spomin na najbolj tragične dni v vsej naši zgodovini dolgujemo Slovenci tudi sebi in človeški civilizaciji, tudi tistim našim ljudem, ki so zaradi pobitih svojcev desetletja zapustili rodno grudo, in še zlasti mlademu rodu, ki iz učbenikov zgodovine izve odločno premalo, da bi mogel spoznati, česa se mora varovati, da bi se narodova tragedija ne ponovila nikdar.

Skupina nekdanjih borcev NOB in kulturnih delavcev

DRUŽINA, Ljubljana, 11. jun. 89/3.

Ko bi se slovenski nazorji prevedli v stvarnost, bi se socializem prečrtal in si poiskal novo, neomadeževano ime. Komunistična partija bi postala ena od mnogih strank, a morala bi se izpovedati grehov in obljubiti poboljšanje.

Delo, 24. jun. 89/22

Slovenija

Moja dežela.

KRKA je glavna dolenska in najlepša slovenska reka.

na sploh

HUDO NEURJE NAD SEVEROVZHODNO SLOVENIJO

3. julija se je razbesnelo nad severovzhodno Slovenijo silno neurje, ki je naredilo v občinah Maribor, Ptuj, Slovenska Bistrica in Ormož ogromno škodo. Škoda na kmetijskih pridelkih je precejšnja, predvsem na haloškem in kozjanskem območju, močno pa so prizadeti tudi pohorski gozdovi, kjer je voda odnašala ceste, mostove, brvi in hudo poškodovala druge javne naprave. Na ogroženih področjih je 12.000 ljudi ostalo brez pitne vode, ker je vodnjake zalila voda, vanje pa je vdrl mulj, drobnozrnata usedlina. Na celotnem haloškem območju je močno poškodovanih več deset kmetij in gospodar-

skih poslopij. Zelo so poškodovani vinogradi. V Smarški občini je voda odnesla več kot petino letošnjega družbenega prihodka.

POMILOSTITEV ČETVERICE ČETRTEČ ZAVRNJENA

Slovenski partijski šef Kučan se je sredi junija zavzel za pomilostitev četverice, ki jim je sodilo vojaško sodišče v srbskem jeziku in jih nedolžne obsodilo. Nekaj dni zatem je državno zvezno predsedstvo zavrnilo, že četrtič po vrsti, zahteve predsedstva Slovenije za pomilostitev. Slovenski partijski politiki so tako zašli v kašo, ki so jo sami skuhal, ko se skrajaj niso procesu dovolj močno uprli.

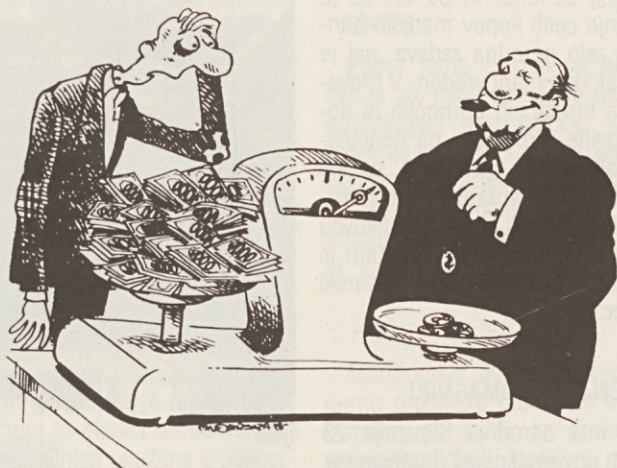
ZAHTEVE PO ODSTOPU STANOVNIKA

Zadnje čase je bilo v Sloveniji

slišati zahteve po odstopu predsednika Slovenije Janeza Stanovnika. Potem ko se je spomladi zavzel za slovenskega notranjega ministra Ertla, ki ni v Sloveniji prav nič priljubljen, se je sedaj povsem nemodro javno opravičil srbski dopisnici beograjske Politike Ekspres Aleksandri Plavevski, ker naj bi jo na televiziji razžalil slovenski novinar. Plavevska je že nekaj let poznana kot izredno napadalna poročevalka in komentatorka iz Slovenije. Zadnje čase je njeno pisanje mejilo že na pravo psovanje vsega, kar je slovenskega.

NOV SLOVENSKI ČASOPIS

Slovenska demokratična zveza je začela izdajati neodvisen časopis Demokracijo. Prve tri številke so bile priključene Gorenjskemu glasu, ki izhaja v Kranju, četrta pa je 21. junija že izšla samostojno. Za sedaj bo list izhajal vsaka dva tedna, jeseni pa naj bi postal tednik. Vanj lahko pišejo vse opozicijske skupine v Sloveniji. V zadnji številki je objavljeno tudi prvo nadaljevanje iz Tolstojeve knjige Minister in pokol, kjer je podrobno opisana vetrinjska tragedija, to je vrnitev domobrancev po koncu vojne v Slovenijo.

Prekmurski MORÁVCI imajo v svojih toplicah najbolj vroč vrelec v Sloveniji (60° C) s precej mineralnih snovi.

TUDI ZELENI SO SE ORGANIZIRALI

Sredi junija je bil v Mostecu v Ljubljani ustanovni zbor zelenih. Imajo se za družebno in politično gibanje z ekološkimi cilji: ohranjanjem okolja, čuvanjem naravnih virov in smotrnim gospodarjenjem. Človek naj bi bil le oskrbnik narave, ne pa njen gospodar. Svoje cilje hočejo uresničevati v demokratični, strpni, pluralistični, nejedrski in pravni državi, ki spoštuje človekove pravice, pravice manjšin, svobodo političnega organiziranja in javnega delovanja. So za Slovenijo z neodtujljivo pravico do samoodločbe. Drugo leto bodo nastopili na volitvah s svojim programom in svojimi kandidati.

STAVKA SLOVENSkih KMETOV

29. junija so slovenski kmetje stavkali tako, da niso oddali mleka mlekarjam, pač pa so ga na določenih mestih delili zastoj. Napovedali so tudi, da ne bodo več oddajali živine za zakol. Na ta način so hoteli opozoriti na nevzdržno stanje v slovenskem kmetijstvu. Mleko in meso sta v Sloveniji za porabnike zelo draga, kmetje

pa dobijo od prodajne cene le 30 %, ostalih 70 % si razdelijo trgovina in posredniki. Kmetje zahtevajo zase vsaj 50 % od končne cene mleka. Posebno gorki so Kardelju, ki je začel po letu 1948 s „socializmom na vasi“ — to je pomenilo uničenje samostojnih kmetov.

EN MILIJONSKI BANKOVEC

Do 1. novembra bo stopil v promet bankovec za en milijon dinarjev. Razlog je ta, ker tiskarna ne more natisniti dovolj denarja, in pa ta, da je prenašanje celih kupov manjših bankovcev zelo nerodna zadeva, saj je dinar vsak dan manj vreden. V Sloveniji in na turističnih območjih ni dovolj gotovine. Prodajalci na bencinskih črpalkah so zatrpani s svežnji bankovcev, ki jih shranjajo kar v velikih škatlah. Govori se že o bankovcu za pet milijonov dinarjev. Medtem je izšel že dvamilijonski dinarski bankovec.

LETOŠNJI NOVOMAŠNIKI

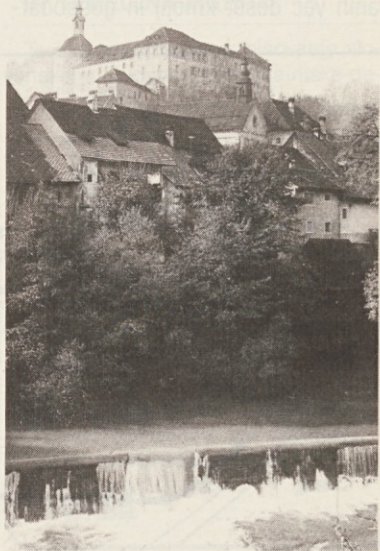
Letos ima osrednja Slovenija 23 škofijskih novomašnikov (Ljubljana 9,

Maribor 11, Koper 3) in 10 redovniških (franciškani 2, kapucini 3, minoriti 1, salezijanci 4). Drugo leto jih bo 17.

TEKMOVANJE MLADIH ČEBELARJEV

Proti vsem pričakovanjem se je na dvanajstem republiškem tekmovanju mladih čebelarjev iz slovenskih osnovnih in srednjih šol pred kratkim zbralo v Murski Soboti kar 240 tekmovalcev. Organizatorji so še dan pred tekmovanjem računali na dosti manjšo udeležbo, ker se večina šol in čebelarskih društev otepa z velikimi denarnimi težavami. „Očitno so mladi čebelarji in njihovi starši segli v lastne žepe in pokrili vsaj del potnih stroškov,“ je množično udeležbo ocenil predsednik Čebelarске zveze Slovenije Marjan Skok. Zmagala je osnovnošolska ekipa iz Maribora pred osnovnošolci iz Ribnice na Pohorju, tretji pa so bili čebelarji iz Leskovec pri Krškem.

ŠKOFJA LOKA je med najstarejšimi slovenskimi mesti — nastajati je začela nekaj pred letom 1000, ko je cesar podelil loško ozemlje in fevd škofom iz bavarskega Freisinga.

od tu in tam

BLED

Na Bledu mrzlično gradijo stavbe in ceste, da bo do veslaškega svetovnega prvenstva v septembru vse nared. Zaradi nekaterih „pridobitev“ bo Bled več izgubil kot pridobil. Spet bo manj njegovega nekdanjega čara, ki so ga načeli gospodarji nove dobe. Z raznimi gradnjami, ko je vsakdo lahko gradil, kakor je hotel, so pretekla leta Bled spremenili v arhitekturno skrupucalo, namesto očarljivega letovišarskega kraja vse bolj gnezdo avtobusarskega turizma.

ČRNA NA KOROŠKEM

Koroški turistični teden so sredi avgusta začeli s tekmovanjem gozdarjev, večerom ob kmečki peči in s sprevedom kmečkih voz. Večer ob kmečki peči so s petjem starih, izvornih koroških narodnih pesmi popestrili rojaki iz zamejstva.

DOLENJSKE TOPLICE

Župnijska cerkev sv. Ane v Toplicah pri Novem mestu je v tednu od 24. junija do 2. julija povabila udeležence Srečanja v moji deželi k orgelskemu koncertu s. Cecilije Kobal in pevca Marka Bajuka, k nedeljski mašni daritvi, ki jo je opravil nadškof Šuštar, in k reviji Marijinih pesmi, ki jih je zapelo pet mešanih zborov. Nadškof je pri govoru omenil, naj bi slovenska družba delala za slovenske rojake po svetu s poštenimi nameni in brez slehernega pritiska.

DRAVSKO POLJE OGROŽENO

Hudi vremenski ujmi, ki je v začetku julija uničila poljske pridelke v Halozah in okolici, se je pridružila še ena: v Ptujju in okolici so odkrili, da je voda podtalnica okužena s pestici-

ZNAMENJE v Beli krajini je ena izmed nemih prič krščanskih korenin slovenske zgodovine.

di. Štirje od petih vrelcev vodovoda na Dravskem polju so okuženi. Okužba je tristokrat večja, kot je dopustno. V nevarnosti je kakšnih 60 tisoč prebivalcev občin Ptuj, Ormož in Št. Lenart. Za oskrbo ljudi s pitno vodo dovažajo le-to s cisternami. Živina menda še ni v nevarnosti. Vsa povojna leta so gradili kemične tovarne, škropili vsevprek s pesticidi, to je kemičnimi sredstvi za uničevanje mrčesa in škodljivih rastlin. Posledice so sedaj tu.

GRIŽE

Polno letno gledališče obiskovalcev je 10. julija popoldne navdušeno pozdravljalo nastopajoče, ki so se zbrali na četrtem srečanju slovenskih citrarjev. Citrarjev je bilo 120, med njimi največ mladih. Citre si zopet utirajo pot v glasbene šole v Sloveniji in v pripravi je učbenik za citre.

HOČE

Mariborska škofija je dobila moderno orglarsko delavnico v Hočah. Prostori so veliki in opremljeni z najmodernejšimi stroji za popravilo

starih in izdelavo novih orgel. Mariborski škof Kramberger je novo delavnico blagoslovil 4. junija. Istega dne popoldne je bil v mariborski stolnici koncert, pri katerem so nastopili solisti mariborske opere, združeni zbori iz Maribora, Ptuja, Šoštanja, Velenja in Mariahilf iz Gradca. Slovenska televizija je prinesla zvečer obširno poročilo iz Hoč in iz mariborske stolnice.

JESENICE

Avtocesta od Karavanškega predora do Vrbe mora biti odprta hkrati s predorom, torej junija 1991. Ker ne vedo, ali bo avtocesta pravočasno zgrajena, so Jeseničani, ki jim bo promet še poslabšal življenjske razmere, zelo nezadovoljni. Mesto se že sedaj duši v prometu. Skozi Karavanški predor naj bi pripeljalo 6633 vozil na dan, ob konicah pa okoli 18.000. Priprave na gradnjo avtoceste, ki bi morale biti že od samega začetka sestavni del predora, so se začele prepozno, spremljale pa so jih tudi finančne težave. Izdelan je načrt za prestavitev Save pod prodno pregrado na Jesenicah.

PIRAN je slikovito obmorsko mesto na skrajnem zahodnem rtu Koprškega primorja.

JUGORJE NA GORJANCIH

Vaščani Jugorja na Gorjancih so sredi julija pripravili turistično zabavno igre Ate in mama so mi povedali. Šest ekip je tekmovalo in vleklo bajto, lovilo polhe, učilo leteti coprnice, plezalo na mlaj, mlatilo in kosilo. S tem skušajo na Jugorju izrgati iz pozabe nekatere kmečke običaje tega območja.

LENDAVA

V okviru Zveze kulturnih organizacij občine Lendava se je v sodelovanju s centrom za socialno delo občine Lendava porodila ideja o ustanovitvi kulturnega društva med romskim prebivalstvom. Povezati se želijo z Romi iz Gomilic, Dobrovnika, Dolge vasi, Traja in Črenšovec, predvsem zato, da bi se ohranili njihovi običaji.

LJUTOMER

Sredi avgusta so turistični delavci pripravili tukaj sejem. Od značilnih domačih izdelkov so bile na voljo le kvašenice in pecivo ter izdelki nekaj lončarjev, sicer pa je na letošnjem

„prlešken sejmi po celen Lotmerki“ prevladoval plastični drobni nakit in drugi kičasti predmeti. Sejem so poživili s spuščanjem golobov pismo- noš in igranjem godbe na pihala.

MARIBOR

Izvršni svet Maribora je že sprejel predlog o spremembah in dopolnitvah odloka o varstvu zraka na območju mariborskih občin. Dovoljene koncentracije škodljivih snovi v zraku so se krepko znižale. Določili so tudi višje kazni za kršitelje. Vse skupaj pa naj bi bil le korak k izboljšanju zelo slabega zraka, ki ga vdihujejo Mari- borčani.

MARIBOR

Predstavniki mariborskega zdravniškega društva in Založbe Obzorja so predstavili knjigo Zbolel sem. Knjigo je napisalo 26 priznanih mariborskih zdravnikov. Urednik Založbe Obzorja Branko Avsenak je poudaril, da je to deseta knjiga zbirke Veliki priročniki, izšla je v 6000 izvodih. Poudaril je, da je uredniški odbor z dr. Kurtom Kanclerjem na čelu opravil pomembno delo, zahvalil pa se je tudi recenzentu dr. Janku Držečniku.

OTOČEC

Sredi avgusta so bile na otoškem kopaljšču pete igre Pod dedovo lipo, ki jih je spremljalo blizu 3000 gledalcev. Prireditelji so v zabavno-tekmovalnem programu prikazali kmečka opravila, ki so povezana s trgatvijo. Pri merjenju moči med ekipami iz šestih občin so bili najboljši tekmovalci iz Šmarjete pred ekipama Ga- berja in Podgrada.

ROGAŠKA SLATINA

V zdravilišču Rogaška Slatina so tudi letos uvrstili v program festivala Rogaško glasbeno poletje '89 koncerte v cerkvah, in sicer v župnijski cerkvi Sv. križa in v kapelici sv. Ane. V župnijski cerkvi so nastopili vrhun-

ske slovenski instrumentalisti, Slo- venski kvintet trobil in organist Hu- bert Bergant. Program duhovnih in posvetnih skladb se je zelo lepo uje- mal z okoljem župnijske lepe in akustične cerkve.

SVETA GORA

V začetku junija je prišlo na roma- nje k svetogorski Mariji pri Gorici okrog 3000 romarjev koprške škofije. Tako so praznovali 450-letnico začet- ka te romarske cerkve. Slovesno ma- šo je daroval škof Pirih ob somaše- vanju skoraj 50 duhovnikov. Praz- nični dan so sklenili z večericami in mašo škofa Jenka.

SVETA GORA

22. julija je poromalo 5000 verni- kov iz mariborske škofije na Sveto goro pri Gorici. Vodil jih je škof Kramberger, s katerim je somaševalo 80 duhovnikov. Kot je škof povedal, so prišli v to romarsko cerkev z na- menom, da v imenu vseh članov škofije obnovijo zvestobo verski, du- hovni, kulturni in narodnostni dedi- ščini. Že pred tem skupnim roma- njem je 3500 romarjev iz več kot 40 župnij mariborske škofije poromalo k svetogorski Božji Materi.

ŠENTJOŠT NAD HORJULOM

Verni mladinci iz Šentjošta nad Horjulom so v bližnjem Smrečju sre- di junija in v začetku julija uprizorili misterij Huga von Hofmannsthal- a Slehernik. Prvič in drugič se je pre- stave udeležilo okrog 1200 ljudi. Igro so igrali na prostem, pred Smrekarje- vo domačijo. Slehernik je podoba človeka, ki brezskrbno grabi zase, vara, se predaja čutnim nasmad- am. Preseneti ga smrt in mu napove neiz- prosen konec njegovega početja. Svet se zanj postavi na glavo, dose- danje vrednote se mu predstavijo kot velika zmeta. Mladi iz Šentjošta na- črtujejo nastope jeseni v več krajih Slovenije.

med vrsticami

(nadaljevanje z 8. strani)

klaracije 1989 še Temeljno listino Slovenije 1989.

Majniška deklaracija 1989, ki jo v podpisovanje predlaga pet slovenskih alternativnih političnih skupin, je radikalna in širokosrčna. Ker zagovarja politični pluralizem, socializma ne omenja. Ker zagovarja suvereno samoodločbo slovenskega naroda, ne omenja Jugoslavije.

Po nekaj tednih podpisovanja te Majniške deklaracije 1989 pa je SZDL objavila Temeljno listino Slovenije 1989 in jo ponuja v podpisovanje. Vendar SZDL do tega nima pravice. Vse nove politične skupine morajo biti namreč obvezno vključene v SZDL, zato pa tudi SZDL nima več pravice karkoli odločati mimo njih. SZDL bi mogla Temeljno listino izdati samo tedaj, če bi se vse njene skupine z njo strinjale. Zato je SZDL z objavo Temeljne listine zoper Majniško deklaracijo ravnala samovoljno, nekolegialno in protislovno. Torej: nemoralno v načinu.

Vendar je v sporu z moralo tudi vsebina Temeljne listine, kolikor vsebuje protislovja, ki ljudji zavajajo. Ko zagovarja suverenost in pravico naroda do samoodločbe, je protislovno, da hkrati vnaprej vsiljuje Jugoslavijo. Ko zagovarja politični pluralizem, je protislovno, da hkrati vnaprej vsiljuje socializem.

DRUŽINA, 30. jul. 89/6.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG: SPOR MED KOMUNISTI

Jugoslovanski ministrski predsednik Marković je svojim nasprotnikom očital, da načrtujejo padec vlade, da bi s tem preprečili gospodarske reforme. Pri tem je očitno mislil na Srbijo. „Večino predlaganih ukrepov so blokirali ali zavrli,“ je potožil Marković. Slovenski član ZK Šuklje je delegate opozoril, da lahko Jugoslavija obstaja le kot samoupravna večstrankarska država.

V središču posvetovanj CK je bil narodnostni spor. Zastopniki posameznih republiških partij so odgovornost za politično in gospodarsko stisko v državi prelagali drug na drugega. Ob robu zasedanja je bilo čuti bojazen, da bo morda prihodnji partijski kongres — zadnji.

Slovenci in Hrvatje se bojijo, da bo skušal Milošević izkoristiti položaj največje republike Srbije in si izbojevati oblast nad celotno Jugoslavijo.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 1. avg. 89/6.

883 %-NA INFLACIJA

Stopnja inflacije v Jugoslaviji je 31. julija dosegla 883 %. Samo julija je inflacija narastla za 31,3 %. Tako visoke inflacije doslej še ni bilo in velja za rekord v vseh deželah vzhodnega bloka.

Po najbolj neugodnih cenitvah utegne doseči stopnja inflacije do konca leta 2500 %. Ministrski predsednik Marković je znova zagotovil, da bodo gospodarski reformni ukrepi, ki jih je marca uvedel, rodili prve uspehe oktobra. Po njegovem mnenju se bo inflacija konec leta za daljši čas „ustalila“ pri približno 800 %.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 4. avg. 89/8.

DELO: MAJNIŠKA DEKLARACIJA IN TEMELJNA LISTINA

Zdaj sta ponujena v podpis dva dokumenta, pri čemer Majniško deklaracijo predlaga alternativna politika, Temeljno listino pa uradna politika. Med njima so bistvene razlike. Te razlike so naslednje:

1. MAJNIŠKA DEKLARACIJA: Zavzema se za suvereno državo slovenskega naroda, torej tako, katere odločitve ne bodo odvisne od odločitev neke druge države; vprašanje povezovanja take države z drugimi narodi prepušča odločitvi take suverene države. — TEMELJNA LISTINA: Zavzema se, da Slovenija še naprej ostane v Jugoslaviji pod pogoji, ki so zapisani tako splošno, da ni mogoče preizkusiti njihove izpolnitve; to pomeni, da Slovenija še vedno ne bo suverena.

V zadnjih dneh denarja primanjkuje iz sezonskih razlogov in ker Topčiderska tiskarna dinarjev nima dovolj zmogljivosti.

MLADINA, 21. jul. 89/33.

2. MAJNIŠKA DEKLARACIJA: Zavzema se za tako družbeno ureditev, ki bo zagotavljala duhovno in gmotno blaginjo, podrobnosti te ureditve pa prepušča državljanom Slovenije ob sprejemanju nove ustave. — TEMELJNA LISTINA: Izrecno se zavzema za samoupravni socializem in vladavino dela, kar je še nadaljnje ohranjanje sedanje ureditve, ki je pripeljala v gospodarsko, družbeno in moralno katastrofo.

3. MAJNIŠKA DEKLARACIJA: Slovencem in vsem prebivalcem Slovenije ponuja novo dolgoročno perspektivo demokratične in svobodne družbe, ki bo utemeljena na spoštovanju človekovih pravic in svoboščin. — TEMELJNA LISTINA: Usmerjena je le v kratkoročno nasprotovanje agresivni politiki srbskega in nekaterih drugih vodstev v Jugoslaviji, sicer pa se zavzema za ohranitev sedanje družbene ureditve.

Slovenska demokratska zveza
DELO, Ljubljana, 8. jul. 89/26.

Bitka bo za državni aparat: če alternativa to bitko zgubi, če ne uspe sprememba državnega aparata v „idejno nevtralno“ strokovno službo, potem bo vsako govorjenje o pravni državi pesek v oči in bodo voline menjave le farsa, nova maska istega aparata. — Slavoj Žižek.
MLADINA, Ljubljana, 21. jul. 89/18.

ivan cankar

na klancu

roman

Tako se je ob tej uri, polni ljubezni in hvaležnosti, ločila njena duša od telesa, ki se je treslo majhno, trudno in ubogo na trdem kamnu . . .

Po maši je hodila Francka mimo šotorov. Hodila je počasi, oči so ji bile zastrte. Če se je kdo zadel ob njo in jo potisnil v stran, ni čutila. Kupila je svetinjo in piškotov za Nežko. Ostali so ji trije krajcarji in zavezala jih je v robec.

Pred cerkvijo se je polagoma praznilo, ljudje so bili odšli v gostilnico ali pa so sedeli na travi in so kosili. Nekateri so se bili že vrnili domov in globoko dol na klancu so se pomikale pisane gruče proti dolini.

Francka je šla na dvorišče, vzela je kruh z voza in je šla na ono stran dvorišča za gostilnico, od koder se je videlo daleč dol po ravnini. Vse se je tam bleščalo, srebrn prah je pregrinjal vso daljavo. Pod hribom, ki se je komaj razločeval iz prahu, se je svetilo nekaj belega — Ljubljana.

Francka je gledala kakor začarana in srce ji je tolklo od sladkega nemira. Ljubljana — čudovito lepa in čudovito daleč, lepa in daljna, kakor nebesa sama.

In ko je gledala natanko, je razločila polagoma bleščeče stolpe, bela poslopja, ki so pač velika in stojé tam kakor cerkev poleg cerkve. Daljna Ljubljana, nogam nedosežna. Francka si je želela tja, a

Francka je sanjarila, da pojde na binkoštni ponedeljek na božjo pot na Goro. Mati je bila z njo neprijazna, medtem ko je uživala njena mlajša sestra Nežka vso materino naklonjenost.

Kovačev voz se pred njihovo hišo ni ustavil, kot je bilo dogovorjeno. Francka je potem dolgo tekla za vozom, zadela se ga je že, pa se s čelom udarila ob njegov rob in padla. Hlapec jo je pobral in dvignil na voz.

Na Gori je bilo prelepo: stojnice, velika cerkev, množica ljudi. V cerkvi pa je bilo Francki kakor v nebesih.

želela je tako mirno in veselo, kakor si je želela časih v deveto deželo, kjer je vse iz cukra in pogače, in kakor si je želela v nebesa, kjer so angeli.

Ob tej uri je bila njena duša kakor studenec in nič bridkosti ni bilo v njej.

Hlapec je prišel iz gostilnice in jo poklical. Dal ji je kozarec vina in pečenke, v papirju zavite.

„Viš, kakšna buška se ti je naredila!“ je rekel in se je dotaknil njenega čela z debelimi prsti. „Pij in jej, ne pojdemo še kmalu!“

Vrnil se je v gostilnico, Francka pa bi bila rada, da bi še ostal. Izpila je vino in vesela je bila. Zaželela si je, da bi pripovedovala in da bi se smejala. Pol pečenke je zavila v papir in jo spravila za mater in za Nežko.

Ženske so se bile zamudile dolgo in bilo je že pozno, ko so se napravljali na voz. Sonce je bilo daleč na zahodu in vsa pot je bila v senci. Šele v dolini se je spet zasvetilo, a kolikor bolj so se bližali hribovju na drugi strani, tem hitreje jim je prihajal mrak naproti in že sredi doline so se srečali z dolgimi sencami, ki so lile navzdol, zagrinjale polje in travnike ter segale počasi na nasprotni strani po holmih in hribeh navgor.

Francka je pogledala nazaj — tam se je dvigala romarska Gora, že do polovice v senci, in po vseh potih in cestah so se vračali romarji, križem so drdrali vozovi in od

daleč se je videlo, kakor da bi stali zmerom na istem mestu in bi se nič ne premikali.

Prišli so v gozd, v hladno senco, drevje je tiho šuštelo naokoli. K njena sta vlekla počasi, voznik ni pri-ganjal. Ženske so govorile zelo na-glas, moški so se smejali. Vsi obrazi so bili rdeči in veseli.

Francki je bilo prijetno, zaspala bi. Sedela je poleg hlapca na prvi deski za voznikom. Njena glava je slonela ob njegovi roki, v naročju je imela molitvenik in piškote in pečenko in še kos kruha, ki ji je bil ostal. Ni se ganila — zmerom bi se dela tako, vozila bi se do konca sveta, v hladni senci, mimo drevja, ki je nalahko šumelo. Slišala je samo še nerazločen šum, videla je samo sence, ki so se pomikale mimo, a zdelo se ji je, da voz stoji, da gre drevje mimo.

Bili so že na dolgem grebenu, vo-zili so že spet navzdol, zašumelo je močnejše nedaleč pred njimi in voz je stal pred malinom. Francka se je zdrznila, odprla je oči in nekaj težkega ji je kanilo na srce, grenak spomin na nekaj žalostnega, ne-jasnega, že polpozabljenega.

Tema je bila skoro, ko so dospeli na vas. Vsak hip je voz postajal in ljudje so stopali z njega.

Tudi Francka je stopila dol blizu hiše. Noge so ji bile trde, neokretne. Šla je počasi — bilo ji je, kakor da bi bil to čisto tuj kraj, ki ga je videla samo nekoč v sanjah.

Mati je stala na pragu.

„No, da si le prišla!“

Francka je dala na mizo pečenko in kruh in piškote. Mati in Nežka sta jedli.

Odvezala je robec in je dala ma-teri tri krajcarje in mati jih je spravi-la. Hotela je pripovedovati — a ne-kaj ji je branilo. Pogledala je Nežko in mater in ni pripovedovala.

„Kaj pa imaš na čelu?“ je vpraša-mati.

„Udarila sem se, ko sem tekla za vozom.“

„Potolci se, neroda!“

V Francki se je zganilo nekaj grenkega, a umolknilo je takoj.

Napravila se je prècej spat, ode-la se je prek oči in zaspala.

„Kaj pa imaš na čelu?“ je vprašala mati.

„Udarila sem se, ko sem tekla za vozom.“

„Potolci se, neroda!“

V Francki se je zganilo nekaj grenkega, a umolknilo je takoj.

Ko je zatisnila trepalnice, je stopil k njej Kovačev hlapec, lepo oblečen in čisto drugačen. In tudi ona je bila lepo oblečena in na glavi je imela venec kakor ob prvem ob-hajilu. Hlapec je bil močan in velik in jo je vzel v naročje in jo je nesel daleč, zmerom dalje in zmerom navzgor — romarska Gora in Ljub-ljana, vse je bilo pod njima v senci, pred njima pa je bila nebeška luč. In spodaj pod romarsko Goro je drdral po klancu voz in za vozom je tekel ubog otrok, uboga Franc-ka, v zaprašenem, zakrpanem kri-lu, noge okrvavele, oči vse solzne. Jokala je in vpila, a voz je drdral in smejali so se. Tako je tekla dol-go, dolgo, do konca sveta, do kon-ca življenja, dokler ni padla na obraz in na kolena.

Francka v beli obleki in z vencem

Risbe na straneh 15 do 17 je narisal slikar Lojze Perko.

na glavi je gledala navzdol in tudi hlapec je gledal in njegov obraz je bil usmiljenja poln.

II

FANNY

Ko je imela Francka štirinajst let, je šla služiti. Prej drobna in majhna, da se je bala vetra, če je šla po hri-bu, je zrastle čez noč in sloko telo se je polagoma izlivalo v nežne ženske oblike. Obraz je bil bel, ka-kor da bi nikoli ne bil gorel v soncu. Ustnice so bile rdeče, velike, malo odprte, da so se kazali močni zob-je, oči so gledale jasno in toplo pod močnimi obrvmi. Taka je bila Francka, ko je imela štirinajst let in je šla služiti.

Samotno in tiho je bilo v Leševju. Morda se je zdelo Francki tako sa-motno in tiho, ker je bila hiša pusta kakor velik grob. Vas je bila majhna — komaj deset hiš — a najbolj go-sposka daleč naokoli. Bila je prva izmed vasi, raztresenih pod tistim hribovjem, ki se je dvigalo iz velike ravnine skoro v polkrogu in je ski-pelo časih naravnost v strmo goro, časih pa se znižalo v valovito lazov-je, v prostrane zelene ravnice, v za-seke in peščene drage, iz katerih so vreli spomladi urni studenci. Iz-pod hribovja, kolikor daleč je sega-

lo na obeh straneh, so izvirale vode, ki so se združile daleč tam na ravnini v mirno reko.

Précej onkraj mosta, par korakov od kapelice, ki so jo bili ravnokar prezidali in na novo poslikali, je stalo veliko, lepo poslopje, ograjeno na dveh straneh z visokim zidom. Zid se je vlekel prav ob cesti kakšnih trideset korakov in potem ob grapavem kolovozu gor po holmu ob prostranem sadnem vrtu. Tako je stalo poslopje kakor trdnjava, belo, svetlo in ponosno. S strogim očesom so gledala visoka gosposka okna naokoli in časih je stopil gospodar na rdeče pobarvani balkon in je kadil iz dolge pipe ter gledal dol. Stal je dolgo in se smehljaj — kamor je pogledal, je bilo vse njegovo.

Na južno stran proti holmu gor ni mogel videti z balkona, in tam je stala zelo dolga, stara in siva pritlična hiša. Komaj deset korakov od zidu in od gospodarskega poslopja je strmela v mlado bogastvo predse s temnimi očmi, čemerna in zlobna.

To je bila hiša vdove Mariševke, poslopje na oni strani pa je bilo Slokarjevo, ki je bil debel in vesel človek in je bogatel čudovito: letelo mu je od vseh strani, lilo mu je z neba, vrelo mu je iz zemlje. In tako je predel mrežo kakor pajek in je bil omrežil že vse po obližju. Koče, ki so visele na holmu, ob klancih, so bile njegove, in kar je bilo gostačev in kočarjev, so bili vsi njegovi delavci — na žagi, na polju, v gozdu, in prek sto ljudi iz cele fare mu je delalo v opekarnici. On

sam je stal na balkonu in se je smehljaj, zvečer pa je popival v glasni družbi.

Francka je služila pri Mariševki.

Vdova je bila stara in suha, na obrazu in na rokah je bila koža vsa zgrbljena, oči so gledale jezno in nezaupljivo.

Hodila je v copatah, tako da se nikoli ni oglasil njen korak. Vse je bilo tiho in prikazala se je nenadoma, da je človeku zastala kri, ko jo je ugledal.

Tudi govorila ni naglas, ali njeno šepetanje se je glasilo daleč, bilo je podobno sikanju. Hrup ji je bil zoprni, da je zbolela in da je ležala časih ves dan z obvezano glavo, če je nenadoma zabučalo ali zašumelo v bližini. Kadar je grmelo, je ležala v postelji, odeta čez glavo, in

Mariševka, pri kateri je Francka služila, je bila stara in suha, na obrazu in na rokah je bila koža vsa zgrbljena, oči so gledale jezno in nezaupljivo. Prikazala se je nenadoma, da je človeku zastala kri, ko jo je ugledal.

je stokala, kakor da bi jo tolkli s pestjo po obrazu.

In kakor nenaden šum tako ji je bila zoprna nenadna svetloba — okna so bila zmerom zagrnjena in vse sobe so bile v polmraku, celó okence v hlevu je bilo z desko zabito, dasi ni prišla Mariševka nikoli v hlev.

Oblečena je bila zmerom črno in pobožna je bila. Ob nedeljah se je oblekla v črno žido, glavo je zavila v črno čipkasto ruto in tako se je peljala v starem vozu z veliko streho iz zelenega platna k veliki maši v trg, ki je bil pol ure od Leševja — če je stal človek pred kapelico ob mostu, je videl bele hiše, ki so se svetile onkraj travnikov.

Skopca je bila Mariševka in zato je vzela Francko, da je imela poceni deklo, hišno in natakario. Samo za hlapca je ni mogla imeti, ker je bila prešibka.

Hlapec je bil mlad fant, dolg, polgluh in bebast, ki je delal neprestano in se je zmerom smejal. Mariševka mu ni dajala nič denarja, on pa jo je spoštoval in se je je bal.

Za delo na polju je jemala ženske, siromašne gostače iz Virja, in jim je plačevala po desetico na dan. Zdihovala so, ali prišle so vendar vsako leto in celo prosile so.

Mariševka je bila dobrotnica in ko ji je nekoč kajzar, ki mu je žugala s tožbo, ker ji je bil njegov sin ukradel puhlo repo z lehe, očital skopost in umazanost, je vila roke in se je jokala od resnične žalosti.

Tudi gostilnico je imela Mariševka, človeka pa ni bilo nikoli nobenega. Le ob nedeljah se je kdo izgubil v to veliko pusto sobo, toda ni ostal dolgo. Dišalo je bogvedi zakaj po plesnobi, časih celo po mrličih. Gost je bil tih in plah, oziral se je postrani in je plačal in je šel. Tako ni bilo naposled nikogar več.

Kozarci pa so bili vsak dan pomiti, očejene so bile žlice in vilice, vsak dan je Francka pometala in brisala in pomivala. Tako je velela Mariševka in stopala je po copatah in je gledala, da se je zgodilo vse po njenih zapovedih.

No, Francka je lahko pometala in brisala — zmerom je bilo vse kakor

pokrito s prahom, s pajčevino prepreženo. Celo muham ni bil zrak pogodu: nikoli ni zabrenčalo na oknu, na steni.

Časih je prišla mati iz domače vasi, ki je bila daleč onkraj hribov. Prišla je in Francka je prinesla kruha in kozarec vina in potem sta sedeli z Mariševko v veliki mračni sobi in sta šepetali bogvedi kaj, cele dolge ure.

Mati je bila babica in je bila nesla Mariševki edinega otroka h krstu — sin je bil in je umrl za ošpicami, ko je imel komaj tri leta.

Zdaj je imela mati malo zaslužka. Druga babica je bila v trgu, mlajša, bolj debela in zgovornejša, in ljudje so jo rajši klicali. Mati je gledala časih od daleč za njo in njen pogled je bil srep in hudoben.

Tako sta sedeli z Mariševko in obe sta bili zlovoljni in resni — dvoje koščenih rumenih obrazov, dvoje šilastih nosov, ustnice tanke, oči majhne, srepo motreče, kakor da bi gledale same zlobne sovražnike vsenaokoli. Če bi sedeli tako o polnoči in bi človek odprl duri in pogledal po sobi, bi mu oledenela kri od strahu.

Kadar je mati šla, je vzela s sabo Franckin denar in jo je opominjala, naj dela in naj bo gospé hvaležna. Francki pa je bilo laže, ko je videla skoz okno, kako je stopala mati nekoliko sključena, zavita v dolgo temno ruto, po grapavem kolovozu navzdol.

Nekoč je prišel človek — oblečen v dolg kožuh, visoko kučmo na glavi — in je hotel govoriti z Mariševko. Iskali so jo, ni je bilo.

Francka je lezla po temnih lesenih stopnicah na podstrežje. Kakor v grobu je bilo tam — tiho, zatohlo, zrak je bil poln trohnobe. Skoz okroglo okence je sijal pramen svetlobe. Nekaj se je tam zganilo — Mariševka je stala ob oknu. Strašen je bil njen obraz — podoben tistim zavrženim angelom v cerkvi, ki so padali pred svetlim mečem svetega Mihaela dol v brezdanji pekel. Neskončna bolečina na njih spačenih obrazih je bila ostudna, zoprnemu zasemehu enaka.

Mariševka je gledala na ponosno poslopje, ki se je dvigalo tam za dolgim zidom, sredi prostranega vrta v pomladanski lepoti, in zato je bil njen obraz spačen in je bila bolečina na njem tolika, da je bila podobna ostudnemu zasmehu.

Ko jo je Francka ugledala, je zakričala, omahnila ter pobegnila po stopnicah. Mariševka je prišla dol in njen obraz je bil miren in mrzel in oči so gledale strogo in lokavo kakor zmerom.

Tako je bila Francka uklenjena v zakleti hiši. Služila je že leto dni — tiho je stopalo življenje dalje, ni motilo spanja bolni Mariševki.

In v tej samoti se je Francka spremenila. Delala je naporno od zgodnje zore do večera, ko je sopla že zunaj globoka noč — a samo roke so bile malo razkave, rdeče in

težke. Obraz pa je bil zmerom bolj nežen, zamolklo bel — kakor senca je legla nanj skrivnostna samota zaklete hiše. In oči so bile velike, mirne; komaj zavestne, žalostne, koprneče sanje so gledale iz njih.

Stopala je nalahko z nekoliko upognjenim životom. Doma je hodila tako, da bi ne vznemirjala Mariševke, in noge so se privadile. Tudi njen glas je bil mehak, miren, skoro pretih.

Že je bila v vsem gibanju malo podobna tistim sencam, ki so prihajale na večer, se plazile po dvorišču, po veži, po sobah, in ki se jih je Francka bala, ker ni vedela, odkod prihajajo.

Vsa hiša je bila polna velikega hrepenenja, ki je bilo grenki zavisti enako. To je bilo hrepenenje umirajočega po življenju. Zmerom niže in teže je legala smrt na zakleto hišo in na ljudi, ki so v njej zdihovali in hrepeneli.

Komaj se je še kdaj izgubil vanjo tuj človek, ogibali so se je kakor pokopališča. Bil je časih praznik, ko ni bilo v gostilnico ves dan žive duše. Francko je bilo strah, ko je sedela dolge ure sama v prostrani polmračni sobi.

Sonce ni sijalo nikoli niti na streho. Zadaž so rasli visoki stari orehi, spredaj je bilo poslopje in od visokega zidovja so legale sence — od veselega življenja so legale sence še daleč prek strehe po dvorišču, do polja.

Zgodilo se je, da je gledala tudi Francka skoz okno na belo poslopje nasproti. Malo je vzdignila

Vsa hiša je bila polna velikega hrepenenja. To je bilo hrepenenje umirajočega po življenju. Zmerom niže in teže je legala smrt na zakleto hišo in na ljudi, ki so v njej zdihovali in hrepeneli. Ljudje so se hiše ogibali kakor pokopališča.

težko zagrinjalo spodaj, sklonila se je in je gledala — dolgo, brez misli, kakor pričarana. Obrvi so se strnile, ustnice so se stisnile, a srce je bilo nemirno, želelo si je bogvekam.

Hrepenenje, ki je gledalo z vsega razpokanega in oluščenega zidovja, s temnega pohištva, in ki je — šepetalo in stokalo celo iz starih ubogih orehov za hišo, je leglo Francki na srce in sama ni vedela, odkod grenkoba in kam kopnenje.

Prišla je že druga pomlad, šla je mimo, kakor da bi je nikoli ne bilo, prišlo je poletje in večeri so bili topli.

Francka je šla zvečer po holmu gor — šla je, kakor da bi jo kdo vodil za roko, mimo žive meje po ilovnati stezi in potem navzdol, proti vodi.

Ob ozki, zeleni vodi, ki se je vila tam tako skrita, globoka in mirna, da je bilo človeka groza, je držala peščena pot. Dolinica je bila majhna, podolgastemu kotlu podobna, ki se je odpiral samo na eni strani. Zadaj so kipele navpične sive stene, grmovje je raslo v razpoklinah. Nad izvirkom je stala na skali lesena kapelica in rdeči plašč Matere božje se je videl od daleč.

Nebo je bilo zlato in rožasto in sinje. Toplo in mehko je bilo človeku, če je pogledal gor. V dolinici pa je bilo že vse v somraku, drevje je bilo od daleč že čisto črno, voda je ležala tam skrita in

Risbe na straneh 18 in 19 je narisal nemški slikar Wener Berg, ki si je izbral za svojo novo domovino koroško Podjuno.

temna, kakor hudobna kača, samo peščena pot se je svetila in pa pozlačena svetilka, ki je stala pred kipom Matere božje v kapelici. Tja je segal trak svetlobe od zahoda, poslalo ga je bilo sonce posebej v znamenje vdanosti.

Francka je šla po peščeni poti, kamor jo je vodila nevidna roka. Prišel ji je naproti velik in lep človek, gosposko oblečen. Šel ji je naproti, proti večerni svetlobi, in zato je bil njegov obraz čudovito lep — kakor nebo, ki se je lesketalo tam gori, tako da je srce hrepenelo gor in je bilo žalostno, ker ni moglo, kamor so mogle oči.

Ustavil se je pred Francko in tudi ona je stala pred njim, roke sklenjene, povešene, glavo upognjeno. „Kdo si? Čigava si?“

Bilo ji je, da bi padla na kolena, da bi zbežala in da bi se vrnila.

„Kakšen fin obrazek — odkod si

Francka je šlapo peščeni poti. Prišel ji je naproti velik in lep človek, gosposko oblečen.

„Kdo si? Čigava si?“

Prijel jo je za roko. Sklonil se je nekoliko in ji pogledal pazljivo v obraz.

dobila ta obrazek? Tod okoli ni takih obrazov . . .“

Prijel jo je za roko.

„A tako raskave roke! Kadar boš stala pred mano, skrij roke!“

Francka je skrila roke in on se je zasmel.

Povedala mu je, kako ji je ime, in da stanuje v zakleti hiši. Sklonil se je nekoliko in ji je pogledal pazljivo v obraz.

„Vidiš, Francka, zato sem gledal časih celo dolgo uro proti zakleti hiši. Ali nisi stala ti takrat zadaj za zagrnjenim oknom in ali nisi gledala skoz ozko špranjo . . .?“

Francka je strepetala.

„Nisem te videl, a vedel sem dobro, da je še utripalo v tisti veliki raki in da se je časih nekaj zganilo tam v temi, kakor bi bil ostal notri pozabljen sončni žarek in bi si želel ven . . .“

Sedla sta na klop, ki je bila ob poti. Noč je bila legla in zdaj se je slišalo zamolklo šumenje vode: kača se je zdramila, ko je legla noč,

in se je premikala počasi. Visoko so strmele črne skale in nebo je bilo neizmerno daleč.

Pritisnil jo je nalahko k sebi, tako da se je dotikalo njeno vroče lice njegove rame. Njegov glas je bil mehak, prihajal je kakor iz noči, in je bil tako skrivnosten in miren kakor glas te lepe noči — šumenje vode, šušenje listja.

Umetnik je bil in je videl stvari, ki jih ni bilo, in je bil sam vesel, da jih je videl, in vesel je bil svojega mehkega glasu, ki je prihajal iz noči, in ga je poslušal, kakor da bi mu pripovedovala noč sama svoje lepe stare pravljice.

Otrok, ki se je tresel poleg njega in mu je gledal v obraz z velikimi očmi, je bil sam samo del te noči in iz teh pravljic rojen, ki jih je pripovedoval on sam in ki jih je noč pripovedovala njemu.

„Ko sem prišel v to samoto, kjer komaj še diha življenje, sem vedel, da si tukaj, Francka. Moje srce je bilo bolno in potrto, in prišel sem, ker sem vedel, da si tukaj. Ko sem pogledal na zakleto hišo, sem začutil, da je kraljična v njej in da čaka name. Vsak večer, kadar sem se sprehajal tod, sem čakal nate in sem bil žalosten, ker te ni bilo. Kod si hodila tako dolgo, kaj nisi mislila name?“

Francka je začutila, da je mislila zmerom nanj.

„Tudi začudil sem se, ko sem te ugledal, Francka. Kakó da nimaš na glavi širokega belega klobuka, kakor ga imajo zaljubljene ovčarice na starih slikah in v španskih romanih? . . . Poznal sem v Parizu žensko, ki je bila tako oblečena. Tebi je bila podobna in jaz sem jo ljubil, kakor ljubim tebe. Živela sva v veliki stari hiši, zadaj je bil prostran vrt, ki ni nikdar stopila vanj tuja noga — tam sva se sprehajala ob mesečini, visoka trava je rasla na ozkih stezah, divje razraščeni rožni grmi so nama zapirali pot in časih se je ranila ob trnju njena majhna bela roka, tako da je padla kaplja rdeče krvi na njeno belo krilo. Prišel sem nekoč, pa je bila vsa hiša mrtva in tiha. Okna so bila zagrnjena, tako da sem taval od sobe do sobe z razprostrtimi rokami. Klical sem jo po vseh sobah —

in vsa tista lepa imena, ki sem jih bil iznašel ob večerih, ko sva se sprehajala po vrtu, so odmevala zdaj samotno, kakor da bi mi odgovarjala od daleč. Šel sem na vrt in, pomisli, Francka, moja žalost. Vse rože so zvene. Vsi grmi so se posušili, rumeno listje je ležalo zgrbljeno po tleh. In ko sem se sklonil, sem ugledal med rumenim listjem drobno telesce slavca, ki nama je prepeval, kadar sva se sprehajala. Ležal je na hrbtu, kljun malo odprt in perje namršeno, umazano. Takrat sem pokleknil in sem zajokal. Umrla je in vse je umrlo z njo.“

Pritisnil jo je nalahko k sebi, tako da se je dotikalo njeno vroče lice njegove rame. Njegov glas je bil mehak, prihajal je kakor iz noči, in je bil tako skrivnosten in miren kakor glas te lepe noči — šumenje vode, šušenje listja.

„No, glej, Francka, ni me zapustila brez slovesa in brez ljubezni, zakaj njeno srce je bilo tako blago in usmiljeno. Kadar mi je težko od življenja in je večer tako lep kakor nocoj, se vrne k meni in se poljubujeva kakor prej. Njena slika visi v moji sobi. Širok bel klobuk, pisana jopica, belo krilo. Tvoje oči še niso videle te slike, oskrunile bi jo. V tistem trenutku, ko bi se pokazala ljudem, bi ne bila več moja. Človeške oči so tatinske in lakomne. In kadar mi je težko in je večer, stopi dol in sede k meni in mi oklene roko okoli vratu, tako kakor sedalje ti, Francka . . . Toda ne prihaja samo v mojo sobo — zmerom je blizu mene, da me tolaži, kadar leže senca na mojo dušo. Sprehajam se po gozdu, komaj še se malo sveti izza črnih debel, sence prihajajo izza grmov, iz duplin, črne roke pobirajo poželjivo zlate cekine, ki jih je bilo sonce raztrosilo po gozdu. In grem in mislim nanjo in ona, glej, že hodi poleg mene in čutim njeno roko, ki se je oklenila moje . . . Tako me tolaži, stoji pred durmi mojega srca, da bi se ne utihotapile žalostne misli vanj, gladi me po čelu in po laseh z blago, usmiljeno roko, kadar gledam v obraz svojemu pregrešnemu življenju in me je strah . . .“

bo še

iz življenja naših far po Evropi

Zgodovinsko srečanje slovenskih izseljencev na Višarjah

Zvestoba Kristusu — zvestoba narodu

Prvo nedeljo v avgustu je bilo na Višarjah res lepo. Celo vreme je bilo še dokaj ugodno, malo hladno, zato pa še bolj toplo v srcih. Naši izseljenci iz vseh evropskih dežel, zlasti iz Avstrije, Belgije, Francije, Nemčije, Nizozemske in Švedske, pa tudi nekateri iz Argentine in Avstralije, so v spremstvu svojih duhovnikov v nepričakovano velikem številu prihiteli na romarsko srečanje pri Višarski Materi Božji. Ing. Strgar in Jože Petrle, ki je bral tudi mašno berilo, sta od doma pripeljala skupino 60 intelektualcev, ki aktivno posegajo v slovensko problematiko v našem trenutku. Prišli so tudi zamejci iz Goriške, Koroške in Tržaške. Takó srečanje ni bilo samo srečanje izseljencev, temveč pravo narodno slovensko srečanje: srečanje domovine, zamejstva in izseljenstva. Pobudo za srečanje je dal Svet krščanskih slovenskih izseljencev pod vodstvom pariškega zdravnika Dr. Branka Zorna in profesorja Poldeta Cvrleta iz Belgije. Romarsko mašno bogoslužje in srečanje je vodil koprski škof Metod

Pirih, okrog katerega je bilo 16 slovenskih duhovnikov iz vseh zgoraj navedenih dežel in od doma.

Ob začetku maše je dr. Branko Zorn pozdravil vse, ki so ta dan prihiteli na Višarje, nakazal namen in pomen srečanja ter poudaril vse probleme in stiske, s katerimi se slovenski krščanski izseljenec srečuje v svojem vsakdanjem delu in življenju in katere skuša reševati na slovenski krščanski podlagi. Koprski škof Metod, ki se je dan prej vrnil s svojega obiska pri rojakih v Ameriki, nas je v svoji pridigi vzpodbujal k zvestobi Kristusu in njegovi Cerkvi, k zvestobi svojemu narodu in svojemu jeziku, kar so med mašo poudarili tudi prelat Čretnik, msgr. Zdešar in Jože Drolc, predsednik Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov. Krščanski in narodni namen in pomen srečanja je prišel do izraza še posebej v prošnjah, ki sta jih brala g. Casar iz Stuttgarta in gospa Verena iz Pariza. Ob zaključku maše je Polde Cvrle nakazal dosedanje delo Sveta krščanskih izseljencev in se še obenem ozrl na delo, ki nas čaka v bodočnosti.

Zbrana in goreča molitev je dala pečat temu zgodovinskemu srečanju na Višarjah in pa seveda ljudska pesem, ki je pod vodstvom gospé Minke iz Pariza hrumela iz vseh grl in src ter odmevala pod oboki višarskega svetišča.

Vse udeležence tega romarskega srečanja, ki jih je bilo čez 300, je prijetno presenetila zakuska, ki sta jo v imenu Sveta krščanskih izseljencev s tako požrtvovalnostjo skupaj s sodelavci pripravila gospa Verena in Branko Zorn, ki sta nosila vso težo (vzeti dobesedno, ker je bilo treba nakupiti, prinesiti na Višarje in pripraviti) te posrečene zamisli, ki so ji višarske razglednice g. Vinka Žaklja, ki jih je vsak udeleženec dobil v dar, dale otipljiv in tajen spomin, med tem ko je njegova brošura Višarski razgledi vsakemu udeležencu srečanja povedala in pove, da so Višarje ne le kak počitniški problem, ampak skupna slovenska narodna zadeva.

Bogu in naši nebeški Materi smo hvaležni za lep dan, ki bo vsem udeležencem ostal v nepozabnem spominu, hvaležni pa tudi vodstvu višarskega svetišča za gostoljubni sprejem, ki bo v bodočnosti gotovo dobil še bolj

konkretno obliko, vsaj tako vsi upamo. Vsem, ki so pa to srečanje pripravili z veliko mujo in vnemo, pa res čestitamo. Najlepše zadoščenje nam je to, da smo v zgodovini našega naroda in našega izseljenstva postavili zgodovinski mejnik, ki kaže pot v bodočnost. In najlepše plačilo, pa obenem seveda tudi odgovorna zaveza za bodočnost, so morda trenutki, ko smo nasmejani in veseli morali hiteti, da smo ujeli še zadnje kabine za v dolino, trenutki, ko smo se v naglici poslavljali in v duhu že bili na cestah življenja, ki nas peljejo in vodijo od Matere Marije in matere Slovenije širom po Evropi in svetu, pa smo še imeli čas, da smo si rekli: hvala! Tako naprej! In zopet kmalu skupaj!

Prelat Nace

anglija

Letošnje sončno poletje v Angliji smo Slovenci zaznamovali s kar številnimi prireditvami in slovesnostmi. Na zadnjo nedeljo v maju (dne 28. maja) — bil je čudovit sončen dan — smo se rojaki od vseh koncev in krajev otoka v velikem številu zbrali v cerkvi Kristusa Kralja na London Road v Bedfordu in z bogoslužjem pričeli vsakoletno, že tradicionalno slovesnost Slo-

Pokojni Ludvik Kvas je odšel s tega sveta v večnost dne 1. junija 1989. Dobri Bog naj mu podeli večno srečo v nebesih.

Mladinski pevski zbor iz Repentabra je prispel v Anglijo na svojo tridnevno turnejo med našimi rojaki v Londonu, Bedfordu in Rochdalu ter kasneje še nekajdnevni izlet.

venskega dne. Poleg slavnostnega govornika in voditelja duhovne obnove duhovnika dr. Rudija Koncilije je bil med nami navzoč tudi reporter BBC London za slovenske oddaje, g. Tomaž Domicelj. Sveta maša je potekala v domačem vzdušju ob ljudskem petju in lepem, klenem jeziku našega glavnega maševalca dr. Rudija, ki nam je prinesel veliko zanimivih ugotovitev iz življenja domače Cerkve, pa obenem tudi spodbud za življenje po veri in zvestobo narodu in njegovim izročilom. Po maši so sledile pete litanije in blagoslov z Najsvetejšim, čemur je sledil kratek kulturni spored; pozdravna beseda prirediteljev dneva, pesem, pozdravni govor župnika g. Staneta, ki je v svojem govoru predvsem poudaril pomen in važnost našega vsakoletnega združevanja, bodisi v Bedfordu ali pa v Rochdalu:

Za solidarnost z vsemi naprednimi, svobode željnimi in svobodno mislečimi rojaki v domovini in z vsemi Slovenci, razkropljenimi po širnem svetu, nam gre, da bi ohranjevali svojo narodno zavest in pripadnost enemu narodu. Sveto pismo nas opozarja, da je pot do svobode le ena: „Resnica nas bo osvobodila!“ Za resnico, kolikor in kot jo poznamo, smo odgovorni vsi! To drži

za versko pa tudi za zgodovinsko resnico.

Naš ljubljani gost dr. Rudi pa je v svojem govoru, ki je izzvenel kot predavanje na akademski višini, kritično pretresal zavoženost totalitarnega režima, ki že toliko let krati osnovne človekove pravice narodu in Cerkvi v njem. Pri tem pa ni obšel naše lastne krščanske odgovornosti in tudi krivde za podaljševanje režimske agonije v republikli Sloveniji.

Bilo je že pozno v večer, ko smo se razhajali s pesmijo, polni lepih doživetij in z odločno voljo, da se naslednje leto zopet vidimo v Rochdalu.

Že naslednje nedeljo, dne 4. junija, smo se rojaki iz Londona, Bedforda in Coventryja ter Birminghama zopet sestali v mogočni baziliki Birmingham Oratorija, kjer smo obenem s številnimi drugimi narodnostnimi sku-

pinami ob navzočnosti patra Werenfrieda van Straatena ali Spech-patra imeli veličastno procesijo in bogoslužje z molitvami za Cerkev, kjerkoli živi v stiskah in preganjanju. Kot vedno ob takih priložnostih se je pater van Straaten po maši postavil k izhodnim vratom s svojo značilno prosjaško gesto, z že močno oguljenim tradicionalnim klobukom v rokah in prosil materialne pomoči za uboge in trpeče člane Cerkve v stiski. Pater Werenfried je tudi velik dobrotnik naše katoliške misije in mnogih drugih po Evropi in po svetu.

Pa tudi to je bilo naglašeno ob našem shodu na Pilgrimage of Crosses, da je bolj kot kdajkoli ravno v tem času „glasnosti“ potrebno moliti, da bi se ta, do sedaj še tako majhna dovoljerna vernikom vzhodne Evrope pomnožila in da jim ne bi sledil kakšen nov val zatiranja, kot se je to vedno dogajalo v preteklosti.

Patru Werenfriedu se je naš župnik g. Stane še posebej osebno zahvalil v imenu slovenskih rojakov v Angliji za vso pomoč, ki nam jo že leta izkazuje.

Dne 1. in 2. julija sta pri nas gostovala mladinski pevski zbor *Zvonček* in ansambel *Burja* iz Repentabra pri Trstu pod vodstvom duhovnika, župnika iz Repentabra, g. Toneta Bedenčiča. Tako v Bedfordu kot tudi v Rochdalu se je svete maše in koncerta udeležilo veliko rojakov, ki so sicer te poletne mesece na dopustih in počitnicah. Po obeh koncertih je g. Tone Bedenčič predaval še zanimiv diaprogram o Tržaški ob sliki, glasbi in besedi.

S svojim gostovanjem so nam mladinci iz Opčin in Repentabra resnično

MPZ iz Repentabra pod vodstvom gospoda župnika Toneta Bedenčiča pri svojem nastopu v dvorani v Rochdalu.

prinesli toplino naše slovenske pesmi in utrip dela slovenske zemlje, na kateri živijo in se zanjo tudi borijo. Dobri Bog naj jim obilno povrne za ves napor in trud ter jih bogato blagoslovi. Hvala vam za vaše čudovito petje in za vaš obisk našim rojakom v Angliji. Še pridite!

V drugi polovici meseca maja je odšla s tega sveta gospa Angela Čulibrk. Z možem Boškom iz Banata sta živela v srečnem zakonu veliko število let v Stoke on Trent, 84 Belmont Rd. Etruria. Gospodu Bošku, ki je ostal sam na svetu, izrekamo naše občuteno sožalje. Pokojne Angele pa se spominjamo v svojih molitvah.

V petek, 9. junija, smo se z mašo poslovili od pokojnega Ludvika Kvasa, ki je odšel s tega sveta v večnost dne 1. junija 1989. Pokojnik se je rodil pred 61 leti (1928) v Zalogu pri Cerkljah na Gorenjskem. Od prihoda na britanski otok leta 1948 pa vse do leta 1985 je delal v rudnikih v okolici Bargoeda v Walesu, živel pa skoraj ves čas povezan s poljsko družino Maks in Zofi Durbas. Za vse, kar je ta družina storila za pokojnega Ludvika, se slovenska skupnost v Veliki Britaniji lepo zahvaljuje.

Že nekaj let je Ludvik bolehal za siliko (nabiranje kremenčevega prahu v pljučih), a je raje skrival svojo bolezen, zato nas je njegova nenadna smrt presenetila. Takšno, kot je bilo njegovo življenje: tiho, skoro neopazno, takšno je bilo tudi njegovo slovo od nas ali bolje rečeno — njegov odhod v večnost. Naj se v Gospodu odpočije!

avstrija

S pristankom pristojnih oblasti je 1. julija *stopil v pokoj* narodni delegat slov. izseljenskih duhovnikov v Avstriji, g. Ciril Lavrič. Imenovan je bil z dekretom rimske Kongregacije za škofe z dne 3. jan. 1968. Slovenska škofovska konferenca je predlagala avstrijski škofovski konferenci, da sprejme predlog prve in potrdi za novega narodnega delegata dunajskega misijonala g. Anton Štekl.

Tako bo vnaprej g. Štekl imel odgo-

vornost za slov. dušno pastirstvo v Avstriji, izven mešanega ozemlja na Koroškem seveda.

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Škof za slov. izseljence g. Metod Pirih je sporočil, da so na seji slov. škofovske konference, ki je bila 3. julija v Vipavi, govorili o bodočnosti linške kat. Misije. Mariborski škof pravi, da nima duhovnika, ki bi ga mogel poslati na Gornje Avstrijsko in Solnograško. Sklenili so, da bo maša v Linzu dvakrat mesečno. Enkrat mesečno bo prihajal g. Štekl z Dunaja, enkrat pa kdo od profesorjev teološke fakultete v Mariboru. Kako bodo linški Slovenci na to nezadostno odločitev reagirali, bo pokazala bodočnost. Imajo pa vtis, da so škofje pozabili navodilo zadnjega cerkvenega zbora, ki naroča, da morajo biti posebno pozorni do revnih in ogroženih vernikov, kamor gotovo spadajo verniki na tujem.

Na tretjo nedeljo v septembru bo

Pred karmeličansko cerkvijo ob 22-letnici misije v Linzu in slovesu od misijonala.

maševal Slovencem v Linzu tržaški škof Bellomi (17. sept.). Vsi, ki imajo narodne noše, so naprošeni, da jih za to priložnost oblečejo, da bodo g. škofa dostojno sprejeli.

Na četrto nedeljo bomo praznovali *izseljensko nedeljo* z mašo narodov. Maševal bo spet linški škof Aichern. Naša narodna in verska dolžnost je, da se tega mednarodnega srečanja udeležimo.

Po počitnicah, ki so bile letos daljše kot ponavadi, bo prvič slovenska božja služba v nedeljo, 10. septembra.

Zdaj še malo kronike iz življenja župnije.

V maju smo vse nedelje in praznike imeli šmarnično pobožnost. Le na Tellovo smo jo izpustili, saj smo imeli evharistično procesijo s tremi oltarji.

Narodne noše, ministranti in misijonal ob slovesu 2. julija 1989.

V nedeljo, 4. junija, sta naša ministranta Boris Ribič in Kristijan Skala v naši skupnosti obhajala prvo obhajilo. Prav lepa slovesnost je bila.

V nedeljo, 2. julija, je poteklo natančno 22 let, kar smo začeli s slovensko božjo službo v Linzu. Farni odbor je sklenil, da se bo na to nedeljo skupnost uradno poslovila od misijonala. Nad 70 ljudi je prišlo k maši, 14 v narodnih nošah. Misijonal se je zahvalil pevcem in vernikom za zvestobo in jih prosil, naj še naprej držijo skupaj in naj še dalje ostanejo zvesti Bogu, Cerkvi in materinščini. 9. julija smo imeli zadnjo mašo pred počitnicami.

S 1. julijem je prevzel vodstvo Centra v Hafnerstr. 28. naš organist in predsednik farnega odbora g. Anton Zoré. Dekan Josef Mayr, ki je od Pastoralnega urada linške škofije zadolžen za vse centre, ga je potrdil.

Seveda smo tudi v tem času večkrat praznovali v našem Centru. 4. junija smo obhajali *rojstni dan* ge. Darinke Ribič, 25. junija pa *god* g. Ivana Tkalca iz Trauna in Janeza Zoreta iz Kleinmünchna. 2. julija smo se v Centru poslovili od misijonala. G. Anton Häuschen je poslovilni pozdrav napisal v verzih. Zahvalil se je tudi predsednik farnega odbora g. Zoré. Po pozdravih je bila pogostitev. Občutje je bilo mešano, zlasti še, ker iz Maribora ni bilo nobenega, sporočila, kako bo z bodočnostjo misije. Ob pol petih popoldne smo se razšli.

V soboto, 24. junija, je misijonal blagoslovil stanovanje g. Jožefa Lesjaka v Ebbelsbergu.

Ge. Tereziji Robnik je sredi junija po dolgi bolezni *umrl* v Celju oče. Za njim žalujeta tudi dve hčeri: ena je poročena v Haagu pri St. Valentinu, druga živi v Ebbelsbergu. Vsem trem in Zoranu, ki je vnuk in naš ministrant, iskreno sožalje. Pri karmeličankah smo imeli dve maši za pokoj njegove duše.

SALZBURŠKA VOJNA

Za nekaj časa slovenskih maš v nadškofiji Salzburg ne bo. Predvideno je, da bo enkrat mesečno maša v Freilassingu, kamor bo prihajal g. Bečan iz Münchna. Če so nad 20 let prihajali Slovenci iz Freilassinga v Salzburg, bodo pač morali salzburški Slovenci

Boris Ribič in Kristijan Skala na dan prvega obhajila.

hoditi tja. Za nujne zadeve (pogreb, krst) se lahko obrnete na župnika v Niederalmu dr. Naceta Lavrenčiča, ki vam bo rad pomagal. Isto velja za morebitno previdevanje težkih bolnikov.

SALZBURG — Majska in junijska maša sta imeli srednje obiskani. V juniju smo se po maši poslovili. Če bodo spet slovenske maše, so sestre pripravljene dati cerkvico na razpolago.

TENNECK — Zadnjikrat smo imeli mašo v Tennecku v nedeljo, 11. junija. Pri maši nas je bilo 15 ljudi. Po maši smo se zbrali v zakristiji, da smo se malo pogovorili in vzeli slovo. Izseljenski duhovnik se vsem, ki so redno prihajali, iskreno zahvaljuje in jim želi vse dobro.

SPITTAL OB DRAVI — Na prvi petek, 2. junija, je v Spittalu *umrla* v 94. letu

starosti g. Kristina Mrak. Po rodu je bila Tolminka in 12. julija bi dopolnila 94 let. Šole je obiskovala v Wolfsbergu na Koroškem in v Gorici. Na Tolminskem je preživela strahote prve svetovne vojne. Ko pa je zavladal fašizem, sta se z možem Viktorjem, ki je bil finančni uradnik, preselila v Slovenijo, najprej v Kranjsko goro, potem v Ljutomer in Ormož. Od tam so morali iti v Skopje. Nemci so jih od tam pregnali in tako so prišli nazaj v Slovenijo, kjer so preživeli drugo svetovno vojno. Leta 1945 sta zakonca Mrak čez Ljubelj prišla na Koroško. Čakala sta na obe hčeri Jelko in Kristo, da prideta z ranjenci za njima, pa sta bili zajeti in sta za več let morali iti v zapor.

Iz Vetrinja sta prišla v Spittal v taborišče, kjer je ga. Kristina postala „mati horjulskega internata“. 14 horjulskih deklet je bilo samih in ga. Kristina se je zavzela zanje z vso materinsko skrbjo. Sama je 12-letna izgubila mater in zato je še bolj razumela, kaj so otroci brez matere. Ko je bilo možno izseljevanje preko „luže“, se je internat začel prazniti. Večina se jih je izselila v Kanado, nekaj se jih je poročilo in žive sedaj v ZDA ali v Argentini, sr. Cecilija Prebil pa živi kot usmiljenka v materni hiši v Parizu.

Pokojna Kristina je bila globoko verna in je, dokler je mogla, vsak dan prihajala k sv. maši in drugim pobožnostim. Tudi doma je veliko molila, posebno rožni venec.

6. junija je našla ob svojem možu Viktorju prostor, kjer pričakuje vstajenja. Pogreb je vodil salezijanski duhovnik g. Podbevšek, ki ji je nosil obhajilo, kadar ni mogla priti v Marijino kapelo ob cesto. Hčerama Jelki in Kristi izrekamo iskreno sožalje.

Mrakova mama (prva od leve) na dan odhoda treh sester Petrovič 14. 6. 1948 v Kanado.

PREDARLSKA

Romanje in piknik: Zaradi zgodnje velike noči smo imeli letošnje romanje in piknik že v mesecu majniku. Bilo je lepo vreme, kar se nam le redkokdaj posreči. Na Telovo smo poromali v Lustenau, kjer smo imeli mašo in pete litanije MB v Antonius kapeli. Po župnijah je ta dan telovska procesija, zato je za nas najbolj primerna kakšna kapela, kjer lahko nemoteno opravimo romarsko pobožnost.

Tokrat se ne moremo pohvaliti z veliko udeležbo; nekateri so šli domov, nekaj se jih je udeležilo procesij v župnijah, kjer živijo; nekateri pa so „pozabili“, da je praznik in so ostali doma!

Za mnoge je Telovo praznik, ko se spominjajo udeležbe pri mogočnih procesijah, ki so se vile po naših mestih, poljih in travnikih. Zato nekateri želijo, da bi se tudi Slovenci pridružili kakšni župniji in tako proslavili praznik. O tem bi bilo vredno razmišljati. Saj nam na ta dan kar nekaj manjka, ker nimamo procesije s sv. Rešnjim telesom.

Po maši smo se odpeljali na lepo in prostrano livado ob reki Ren. Tam je bilo veselo; poskrbljeno je bilo z jedačo in pijačo. Skrb za to so prevzeli pevci. Tudi tukaj smo pogrešali mnoge naše rojake in znance. Vsak bi se moral prizadevati, da doprinese svoj delež k taki prireditvi, če ne več, vsaj s svojo udeležbo.

Izlet na južno Bavarsko: Planinsko društvo nas je tokrat povabilo na ogled južne Bavarske. Pred dopusti in počitnicami še enodnevni izlet kot priprava na daljše potovanje v domači kraj. Pot nas je vodila po prijazni dolini Bregenzerwalda. Kraji, katere smo srečevali in ogledovali, so še polni romantike in kmečke pristnosti, takšne, ki si jo človek danes želi in se zanjo bori. Tod so še pristni kmetje, ki jim je zemlja življenje. Imajo še pravi odnos do stvarstva, ki ga je Bog dal človeku v najem, da bi ga obdeloval in od njega živel, ne pa uničil.

Drugi del prebivalstva pa živi od turizma. Povsod so raztreseni med kmečkimi hišami in gospodarskimi poslopiji hoteli in manjši penzioni, ki nudijo mestnemu človeku razvedrilo in počitek.

Po vijugasti in strmi cesti smo prišli do planinskega prelaza Hochtannbergpaß, kjer smo se za kratek čas ustavili in si ogledali bližnje vrhove. Naš prvi postanek je bilo mesto Reutte na Tirolskem. Lepo, urejeno in prikupno mesto je bilo že v polnem zamahu turističnega vrveža. Izletniki z obeh strani meja si poiščejo nedeljsko razvedrilo v tem mirnem kraju.

Ob 11. uri je bila skupna maša v župnijski cerkvi z Avstrijci. Župnijo vodi patri frančiškani, kjer imajo samostan in noviciat. Maša je bila v nemškem jeziku; le evangelij smo prebrali v domačem jeziku in na koncu smo zapeli še Angel Gospodov.

Nekaj ur vožnje je bilo že za nami. Potrebni smo bili tudi okrepcila. Kosilo smo imeli v bližnjem hotelu. Duhovno in telesno okrepljeni smo nadaljevali pot. Glavni cilj našega izleta je bil ogled grada Neuschwanstein blizu mesteca Füssen. Ludvik II. Bavarski je v l. 1869—86 dal zgraditi grad po vzoru nekdanjih gradov. Že zunanji izgled je nekaj enkratnega, saj stoji kot mogočna utrdba na griču, ki obvladuje vso pokrajino. Bogastvo grada pa je v notranji opremi. Vsi prostori so okrašeni z mozaiki, z različnimi ornamentali, stropi so okrašeni s štukaturami ali izrezljani v lesu in mnogovrstna oprema v starem stilu. Imeli smo občutek, kot bi si ogledovali pravljčni grad — razkošje in ugodje, ki si ga more izmisliti le „kralj“. Vse to je bilo le trenutek sreče za kralja. Nesrečno je utonil v bližnjem jezeru po nekaj mesecih življenja v gradu. Danes je grad turistična zanimivost in privlačnost, ki prinaša deželi lepe dohodeke.

Po ogledu grada in bližnjega jezera smo se mimo Kemptena vrnili domov.

Vsaka dežela ima svoje znamenitosti in posebnosti. Vendar nam je južna Bavarska zelo blizu. Po svojih gričkih in hribih je zelo podobna našim krajem.

Slovenci smo bili dolgo časa povezani s temi kraji, ne samo versko, ampak tudi gospodarsko in politično. Marsikaj skupnega smo videli in podoživljali na tem izletu. Staro in novo bi moralo povezovati rodove med seboj in utrjevati pravo prijateljstvo.

belgija

LIMBURG-LIÈGE

Na binkoštni ponedeljek smo poromali v Banneux in popoldne ob lepem vremenu piknikovali na ukrajinski pristani v Ardenah. Vse je bilo lepo, a povratek je bil neprijeten.

Moški zbor Slomšek je pred počitnicami nastopil v Genku z več flamskimi zbori in občinstvo s svojim koncertom toplo presenetil.

Iskrena zahvala in čestitke!

Naš dom v Genku je piknikoval in ob lepem vremenu privabil lepo število ljudi, ki so se prijetno zabavali ob postrežbi pridnih sodelavcev.

Mladi doktor znanosti: 5. julija nas je g. Franc Novak iz Waterscheia povabil na obrambo svoje doktorske disertacije v Leuvenu. Ne moremo reči, da smo ob razpravljanju med profesorji in doktorandom veliko razumeli... Vendar so profesorji bili zadovoljni. Svojo obrambo je g. Franc opravil z odličnim uspehom in ob ploskanju promocijske dvorane bil proglašen za doktorja biologije in naravoslovja. Mlademu doktorju k uspehim študijem tudi mi iskreno čestitamo.

Čestitamo tudi družini novega doktorja, ki je v zadnjih letih imela težke zdravstvene probleme, pa jih je prenašala z izrednim pogumom in vztrajnostjo. V preizkušnjah so se pokazali kot izredno povezana družina.

Po promociji je bila vsa dvorana s profesorji vred povabljenja na „receptijo“, kjer so nam poleg drugih dobrot postregli tudi s pečenimi kobiličkami, katere je mladi doktorand več let znanstveno preiskaval. Ni slabo. Odslej bomo bolje razumeli Janeza

SLOVENSKI DAN V BELGIJI
Vljudno vabmo na
XXIX. SLOVENSKI DAN,
ki bo v Eisdenu, Maasmechelen,
v soboto, 7. oktobra t. l.
v Kultureel Centrumu.
Začetek točno ob 16. uri.
„Le vkup, le vkup uboga gmajna!“
„Slomšek“

Krstnika, o katerem sveto pismo poroča, da se je v puščavi hranil z medom in kobilicami.

Dr. Francu želimo obilo uspehov in vso srečo v življenju.

O porokah ge. Majdi, ge Eli in g. Borisa bomo poročali prihodnjic.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije Deteta Jezusa v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

Obisk beograjskega nadškofa, birmanc in prvo obhajilo — V nedeljo, 21. maja, smo imeli v svoji sredi beograjskega nadškofa Franca Perka. Zakrament birme so prejeli Marie-Elise Méze, Helena Lindič, Irena Sutlič, Beatrice Šabec in David Bratina, k prvega obhajilu pa sta pristopila Matej Ložar in Uroš Zorn. Vzdušje v cerkvi, ki so jo slovenski rojaki lepo napolnili, je bilo izredno praznično, ljudsko petje, ki ga je vodil dr. Janez Zorec, pa je mogočno odmevalo v cerkvi sv. Terezije. Ob prihodu v cerkev je nadškofa v imenu birmancev pozdravil David Bratina, Uroš in Matej pa v svojem imenu, birmanke pa so mu podarile v imenu vseh šopek rož in spominsko knjigo. V začetku maše, kjer je z nadškofom somaševalo pet duhovnikov, med njimi profesor Guy Lafon s

Birmanci z nadškofom Perkom pred cerkvijo

Katoliškega inštituta, je prelat Čretnik poudaril verski in narodni pomen slovesnosti za vso našo pariško skupnost. Globoki nadškofov nagovor je vsem vtil novega veselja in poguma za krščansko in slovensko življenjsko pot. Po globoko doživeti maši je bilo domače srečanje z nadškofom v dvorani, kjer je predsednik Društva Slovencev v Parizu dr. Janez Zorec pozdravil visokega gosta in obenem nakazal program bodočih mesecev, ki naj bi poudarili pomembni obletnici slovenske župnije v Parizu in delovanja našega prelata med nami.

V ponedeljek, 22. 5., sta prišla pozdravit nadškofa g. Dejak iz Aumetza in g. Kamin iz Merlebacha. Isti večer sta bila nadškof Perko in prelat Čretnik gosta pariškega kardinala Lustigerja in njegovih pomožnih škofov, skupaj so razpravljali o potrebah naše skupnosti in o položaju v naši domovini.

Evropska ekumenska molitev za preganjane srednje- in vzhodnoevropske narode — Na pobudo romunske skup-

nosti v Franciji je bila v soboto, 3. junija ob 16. uri na Parvis de Notre-Dame skupna molitev in skupna manifestacija za svobodo narodov srednje in vzhodne Evrope, katerim so se pridružili še Vietnamci in Kambodžani. Povabljeni so bili tudi francoski prijatelji in zastopniki Evropske skupnosti. Molitve so v ekumenskem duhu opravili pravoslavni in katoliški duhovniki, prelat Čretnik pa je v imenu vseh udeležencev prebral poslanico vsem omenjenim zasužnjenim narodom. Po molitvi so spregovorili zastopniki posameznih narodov. Dr. Branko Zorn je v kratkih in jedrnatih besedah izčrpno podal versko in narodno problematiko slovenskega naroda, čigar zastava je z drugimi zastavami krasila govorniško tribuno. Po manifestaciji in molitvah pred cerkvijo je bila ob pol sedmih maša v Notre-Dame.

Birmanci in prvoobhajanci pozdravljajo nadškofa

Irena in Marie Elize prinašata darove za mašo

Nova maša g. Lucija Potočnika

Zaključek šole in praznik naših družin — Učenke in učenci slovenske šole naše župnije v Parizu so — seveda s pomočjo svojih učiteljic in vseh, ki so pri pripravah tako vzgledno in požrtvovalno sodelovali — v nedeljo, 18. 6., pripravili po maši v dvorani svojim družinam in vsej naši skupnosti, ki je bila častno in številno zastopana, veliko veselje in presenečenje, skratka kar pravo akademijo, na vsak način pa res prizrčen praznik. Klemen je najprej recitiral pravljico o Kurentu. Nato so najmlajši, kjer učijo sestra Kristina, gospa Verena in gdč. Mira, predstavili „Občutljivo kozo“, kjer je bilo dosti smeha in kjer je Barbara v svoji vlogi bila kot riba v vodi. Sledil je resen nastop in resne deklamacije učenk in učencev sestre Cirile. Sestra Slava pa je s svojimi, ob lepi scenaciji versajškega Janeza in ob pomoči gospe Angele, pripravila „Martina Krpana“. Res lepo so se vsi potrudili, nekatere njihove domislice so bile otroško sijajne. Vsi zaslužijo lepo pohvalo, posebej še Gregor kot Krpan, Marie-Noelle kot cesar, Štefan kot Brdavs in kot minister Grega, pa seveda Katarina kot cesarica in Helena kot napovedovavka. Kar naravni zaključek je bil tekst o simbolični vlogi Martina Krpana v slovenskem javnem življenju. Po tako uspelem nastopu naših otrok so prelatove misli: „Hvala vsem, tako naprej in vedno višje!“ vlile vsem novega poguma in optimizma, čeprav vsi vemo, da delo ni lahko. Praznik mamic in očkov, ki so vsi dobili nageljčke, je potekal v najlepšem razpoloženju, mamic so poskrbele, da ni ničesar manjkalo za pod-

zob, očetje pa so skrbeli za to, kar se vrže na zob.

Maša za pobite domobrance — V nedeljo, 25. junija, smo opravili mašo za pobite domobrance. Kot uvod je prelat Čretnik prebral izjavo skupine nekdanjih borcev NOV in kulturnih delavcev: Vetrinjskim žrtvam ob lipi sprave v spomin (Družina, 11. 6. 1989), Janez pa pesem Rudolfa Maistra: „Mesec sveti sem od Krima / v hrib in po poljani / tiplje luč srebrna: / „Solze vidim, štejem vdove — kam pa skrili ste grobove, / kje vsadili svojim križ?“ — Kaj jih iščeš po poljani, / kaj za njimi v hrib tiščiš? — Naši v nas so pokopani, / mi smo njih nagrobni križ.“

Isto nedejo smo imeli predavanje o Višarjah. G. Čretnik je govoril o pomenu Višarij za slovenski narod, jih po-

Nekatere slovenske mamicе iz Pariza.

Ob začetku novomašne gostije. Poleg novomašnika Kogojeva poročna slavljenca.

stavil v zgodovinski in zemljepisni (geopolitični) okvir naše narodne in verske problematike.

Nova maša in srebrna poroka — V nedeljo, 2. julija, je med nami daroval svojo prvo mašniško daritev letošnji novomašnik iz Kranja Lucijan Potočnik. Obenem sta pa Joško in Tončka Kogoj obhajala 25-letnico svoje poroke. Obojno slavje je potekalo v cerkvi v zbranosti, v veselju in v hvaležnosti, gostija v dvorani, ki so jo pripravili Šumanovi in Kogojevi, je pa tudi pokazala, kako je lepo (in tudi potrebno!), kadar so bratje in sestre skupaj. Prelat Čretnik, ki je isti dan slavil obletnico svoje nove maše, ki jo je daroval 2. 7. 1947 v Rimu, je v svojem izbranem novomašniškem nagovoru dojeto podal problematiko duhovnika, posebej v našem času. Pa je še dodal:

„Še bolj veseli bomo, ali bolje rečeno: naše veselje bo res popolno, kadar bo bodisi kak novomašnik, bodisi kak drug duhovnik bodisi kak laični pomočnik ali laična pomočnica prišel med nas ali za pomoč v počitnicah ali za stalno pomoč. Ugotavljam namreč, da slovenska Cerkev in slovenski kristjani vse zahtevajo in pričakujejo od nas, so pa istočasno vkljub vsem našim prošnjam slepi in gluhi za naše pastoralne in osebne probleme in težave, da ne rečem stiske. Poudarjam, da s tem nisem hotel nikogar zbošti, sodim pa, da je zaradi mesta, za katerega sem odgovoren, bila moja dolžnost, da tudi to povem. Nikomur

pa ni prepovedano, da se ob tem zamisli, in je celo zaželjeno, da bi tak krik vpijočega v puščavi našel odmev v slovenski Cerkvi, pri božjem ljudstvu in pri odgovornih."

Smrt našega rojaka — 30. 5. je v prometni nesreči pri Ilirski Bistrici tragično končal svojo zemeljsko pot Edi Boštjančič, star 38 let. Za pokojnega Edija, ki je živel med nami v Parizu od 1970 do 1979 in veliko sodeloval pri našem delu, smo darovali mašno daritev v nedeljo, 18. junija. Ženi Dragici, hčerkama Karmen in Martini, sestri Edi in bratu Miletu z družinama izrekamo svoje globoko sožalje.

Še par iskric iz kulturnega udejstvovanja Slovencev v Parizu — V občinski hiši v Fontenay-sous-Bois je bila od 21. aprila do 8. maja razstava Dialogue 89. Sodelovalo je devet umetnikov, slikarjev, kiparjev in grafikov. Med njimi tudi slovenski kipar Janez Zorko, ki že dolgo živi in ustvarja v Parizu. V okviru iste razstave je bil 3. maja koncert, na katerem so izvedli tudi skladbo Discours IV priznanega slovenskega skladatelja Vinka Globokarja, ki že več let živi in deluje v Parizu. Njegova skladba je žela največ odobranja.

Korenine, ki jih izdaja Društvo Slovencev v Parizu, prinašajo v svoji junjski številki 1989 med drugim: sestavek Slovenija brez meja, ki ga je dr. Janez Zorec prebral 19. aprila v Ljubljani na posvetu (na katerega je bil uradno povabljen) „Univerza za devetdeseta leta in prenos znanja“ ob 70-letnici ljubljanske univerze; govor, ki ga je imel

dr. Branko Zorn na manifestaciji evropskih zaslužnih narodov 3. junija na Parvis de Notre-Dame. Ista številka ima tudi izčrpno poročilo o knjigi Peter Handke, *Le recommencement*, ki je izšla pri založbi Gallimard v Parizu. Peter Handke, mednarodno priznani avstrijski pisatelj, je po materi slovenskega porekla; opisuje težave, ki jih je doživljal kot mlad fant slovenskega porekla v ponemčenem okolju na Korškem. Pisatelj odkriva slovenski narod, slovensko dušo in lepoto ter bogastvo slovenskega jezika.

Patrik Kontelj je na Univerzi Paris VII za maîtrise de sociologie générale z uspehom predložil študijo: *Apercu du nationalisme slovène et les Slovènes en Ile-de-France*. Našemu rojaku čestitamo!

S slovensko šolo in veronaukom nadaljujemo v nedeljo, 10. septembra, ob pol treh popoldne.

VERSAILLES

20. maja so v redovni hiši sester Pomočnic vernih duš praznovala svoj zlati redovni jubilej sestre: Benigna Alič, Helena Zorko, Karolina Lončar (vse tri doma iz Bukovja pri Sevnici) in Marija Rozarija Brilej iz Celovca. Z njimi se veselimo in z njimi prosimo Boga za blagoslov pri nadaljnjem delu.

FONTENAY-SOUS-BOIS

1. julija sta pred oltarjem potrdila svojo ljubezen učiteljica Sonja Renko in učitelj Franck Narcé. Naj ju spremilja božji blagoslov na njuni življenjski poti.

AUMETZ

10. maja je *umrla* v bolnici v Metz u gospa Veronika Persolja, rojena Bradetič, in bila pokopana v petek, 12. maja, v Aumetzu. Bila je v 80. letu starosti.

Gospa Veronika se je poročila v Aumetzu leta 1927, v Francijo pa prišla že mnogo prej. Z možem Jožetom sta imela 4 otroke. Gospa je imela v Aumetzu mnogo let kantino in je z veseljem in dobro voljo postregla vsem, ki so prišli tja iskat okrepčila, še posebej penzionistom in Slovencem.

12. maja je *umrla* v Parizu Berta Vezenšek v 74. letu starosti. Naše

CONFLANS-SAINTE-HONORINE

22. julija je ob prometni nesreči na cesti zgubil svoje življenje Stanko Polanec, star 30 let. Pokopan je bil 27. julija ob številni udeležbi znancev in prijateljev, ki jih je težka nesreča globoko pretresla. Hudo prizadetimi Polančevim izrekamo svoje iskreno sožalje.

LA MACHINE-NEVERS

Sopranistka Anne-Marie Jan iz La Machine je pred kratkim prejela II. nagrado na natečaju Nouvelles voix, ki ga prireja državni glasbeni konservatorij v Parizu. Ta nagrada ji bo omogočila izpopolnjevanje na omenjenem konservatoriju in pa nastope v pariški operi. Čestitamo.

8. 7. sta v Nerversu sklenila zakonsko zvezo Štefan Poje iz Raveau-La Charité in Liliane Robert. Čestitamo!

Skupna maša v La Machine bo v nedeljo, 17. septembra.

MORESTEL

V hiši sester frančiškank Brezmadežne je 1. julija obhajala zlati jubilej svojih redovnih obljub sestra Klementina Brmež, ki je doma od Sv. Urbana v Slovenskih goricah. K sestram je stopila v Slovenski Bistrici. V Franciji je bila dolga leta na Meudonu, sedaj pa deluje na jugu v hiši St. Charles v La Crau. Želimo ji obilje božjega blagoslova.

DAMMARIE-EN-GOELE

S krstom je bil 21. 5. pridružen božjemu ljudstvu Nicolas Boštjančič. S Cerkvijo in s starši se veselimo tudi mi.

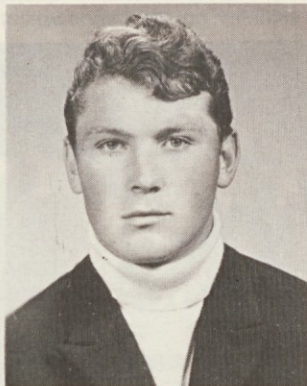
CORMEILLES-EN-PARISIS

Jean Claude Penko je 19. 8. v Pregarjih popeljal pred oltar Mojco Stare iz Kopra. Naj sonce ljubezni in vere nikdar ne zaide na njuni življenjski zakonski poti.

MELUN

K skupni maši se bomo zbrali v nedeljo, 8. oktobra, ob devetih zjutraj v poljski cerkvi v Dammarie.

Pokojni Edi Boštjančič

sožalje in sočustvovanje predvsem g. Hanzeku, bratu, ki je imel v sestri Berti družbo in oporo.

21. julija smo pokopali gospo Marijo Gubenšek. Bila je v 87. letu starosti. Bila je, kakor tudi njen mož, ki je umrl pred 3 leti, prava slovenska grča, tako doma in na delu kot v cerkvi.

Bog daj njim in vsem umrlim večni mir in pokoj.

RUELISHEIM (Alzacija)

17. septembra bo ob 15. uri naša septembrska (jesenska) maša. Težko je prisostvovati slovenski maši v tujini, kjer ni organista in prav malo ljudi in ko hočemo svečanih in še ne doživetih dosežkov. Vendar ste Slovenci iz okoliša prisrčno vabljeni, da pridete in naredite to žrtev v zavesti, da ste ne samo kristjani, ampak kristjani slovenskih korenin . . .

nemčija

STUTT GART-okolica

Pomladanski in zgodnjepoletni tedni so našo skupnost precej razgibali. Tako lahko poročamo o šolarski koloniji na Tirolskem, o telovskem prazniku na Michaelsbergu, o družabnem srečanju v Forchtenbergu, o prvoobhajanski slovesnosti in o zaključni prireditvi na Sobotni šoli v Stuttgartu. Začnimo kar po vrsti:

V tednu po binškošnih je 36 slovenskih otrok in mladincev preživel teden

Na Sobotni šoli v Stuttgartu je na sporedu tudi petje. Na sliki vidimo 2. oddelek med vajo za materinsko nedeljo.

počitnic v Brandenbergu na Tirolskem. Tovrstno kolonijo organizira naša župnija v Stuttgartu že skozi 11 let. Doslej vsakikrat v veliko zadovoljstvo udeležencev in staršev.

Praznik presv. Rešnjega Telesa, 25. maja, nas je privabil na Michaelsberg pri Heilbronn. Po maši in šmarnicah smo nadaljevali srečanje v senci dreves šmihelske dolinice skupaj z nemškimi farani, ki so to pot sami prevzeli organizacijo piknika. Slovenska spontanost v pesmi in viži je bila za nemške udeležence nekaj povsem novega. V tako veseli družbi Gastarbeiterjev še niso bili.

V maju je oživel tudi Forchtenberg med hohenloškimi hribi. V soboto, 13. maja, so se rojaki iz okolice zbrali na svoj pomladanski rej. Po maši je oživela dvoranica pod cerkvijo. Izseljenška značka „Slovenija moja dežela“ je s slovenskim nageljnomo povezala vso družbo v en cvet. Podjetne gospe so se potem izkazale z doma pripravljenimi tortami, moški so ponudili sveže klobase iz domovine in württemberške gorice so prispevale svojo rujno kapljico. Vsemu temu se je pridružila še vesela pesem in Emil in Viktor sta drobila melodijo za melodijo „na har-

Slovenski izletniki iz Stuttgarta in okolice pred visokošolskim domom KOROTAN na Dunaju v nedeljo, 30. aprila.

moniko na knofe.“ Bilo je vse tako veselo, da se je družba vračala domov šele ob petelinjem petju.

Prvoobhajansko nedeljo smo praznovali v Stuttgartu 14. junija. V prazničnih oblekah se je slovesnosti udeležilo 10 otrok, 4 deklic in 6 fantkov. Za nekatere je bila to ponovitev v slovenski skupnosti. Po cerkveni slovesnosti so se otroci zbrali skupaj z materami v našem domu, kjer so dobili skromno malico in lepe spominske slike Jezusove zadnje večerje.

Na zaključni šolski prireditvi v soboto, 17. junija, je bilo to pot na sporedu nekaj posebnega, namreč film slovenskega filmskega podjetja Viba pod naslovom KEKEC. Duhovitost igralcev in vzgojna vsebina filmskega prikaza, postavljena v lepo naravo slovenskih planin, odlikujejo ta mladinski film. Za otroke je bil ta film prava paša za dobro uro časa. Po filmu so obiskovalci So-

Prvoobhajanska nedelja v Stuttgartu 4. junija letos. Posnetek otrok in staršev bo drag spomin.

botne šole dobili spričevala z ocenami v verouku, slovenščini in pridnosti.

Med žalostne novice iz našega področja pa spada smrt našega gostilničarja Jožefa Cafuta iz Deggingena. Pokojnik je bil rojen leta 1926 v Janževem vrhu. Po prihodu v Nemčijo leta 1963 je nekaj let delal v tovarni čevljev Salamander v Faurndau, nakar je leta 1974 pričel skupaj s ženo Jožico in hčerko Heleno z gostinstvom. Nazadnje so imeli svoj lastni lokal v Deggingenu. Jože Cafuta je bil delaven in prijazen, priljubljen pri Slovencih in ljudeh drugih narodnosti. Pred dvema letoma je moral na težko operacijo na vratu, ki pa boleznj ni zaustavila. Za odhod v večnost se je pripravil s prejemom svetih zakramentov. Na Vnebohod, 4. maja, se mu je v bolnici v Geislingenu iztekla življenjska pot. Pokojni Jožef bo pričakoval vstajenja na pokopališču v Deggingenu. V življenju je rad prebiral sveto pismo, naj sedaj okusi lepoto sveta, o kateri govori ta sveta knjiga. Sorodnikom naše iskreno sožalje.

Red slovenskih maš v septembru

Stuttgart: 3., 10., 17. ob 16.30 uri v cerkvi sv. Konrada; *Böblingen:* 3. ob 10. uri v cerkvi sv. Bonifacija. Ob 9. uri pouk otrok; *Schw-Gmünd:* 10. ob 9.30 uri v kapeli sv. Jožefa; *Schorndorf:* 17. ob 8.45 uri v Schwesternheimu; *Aalen:* 17. ob 11. uri v cerkvi sv. Avgušтина; *Heilbronn:* sobota, 23., ob 17. uri v cerkvi sv. Kilijana — Böckingen; *Oberstenfeld:* izjemoma v soboto, 9. septembra, ob 17. uri popoldne, nato družabni večer s filmom Kekec; *Esslin-*

Udeleženci iz Münchna na zakonskem tečaju v Pollingu pri Weilheimu.

VINSKA TRGATEV bo v Esslingenu v nedeljo, 1. oktobra.

Ob 15. uri maša v St. Elisabethskirche, nato veselica v Neckarhalle.

gen: zaradi romanja mater-žena-deklet na Liebfrauenhöhe maša odpade.

MÜNCHEN

Kaj je bilo na naši fari novega v zadnjem času? Predvsem tri stvari: srečanje zakonskih parov, šolski izlet in farni izlet.

● *Srečanje zakonskih parov* je bilo letos sredi junija (od petka zvečer do nedelje popoldne) v samostanu sester dominikank v Pollingu pri Weilheimu, približno 60 km jugozahodno od Münchna. Udeležilo se ga je 12 parov z 18 otroki. Tečaj so vodili zakonca Kržan in jezuit p. Markelj iz Ljubljane.

Že kraj sam z zelenjem, bližnjimi gorami in samostanskim mirom je vplival nadvse prijetno. Potem pa prijaznost redovnic, zlasti enkratne s. Gabrijele. Zelo pomembno je bilo, da so imeli otroci na voljo igrala na vrtu, kolesa, športno igrišče, telovadnico, namizni nogomet in prostorno igralnico z mnogo igrač. Glavno pa je bilo kajpada to, da so se lahko zakonci med seboj in z drugimi dobora pomenili o svojih težavah in vprašanih, mladinci pa o svojih. Splošno mnenje udeležencev je bilo, da je bil tečaj zanje velika obogatitev.

● *Šolski izlet.* Za dva avtobusa nas je bilo, ko smo se 24. junija odpravljali na izlet. Načrtovali smo obisk Partenkirchna, kjer bi se ob gornji postaji žičnice na Eckbauerju nekaj ur igrali

in sončili, pa nam je igre in sončenje prečrtal sv. Peter, ki nam je pošiljal na zemljo dež. Vseeno smo se odpeljali v Partenkirchen in z žičnico do Eckbauerja. Od tam smo se spustili peš v sotesko Partnachklamm, ki obiskovalca z ozkimi, strmimi stenami in deročimi valovi reke kar zgrozi. Po obisku soteske se nas je pol ustavilo v bližnji krčmi na kosilu, pol se jih je pa napotilo nazaj k smuškim skaklanicam, nekateri peš, drugi v kočiji. Po kosilu je ostalo še precej časa. Kaj sedaj? Prvotni načrt je bil, da bi se odpeljali k Eibsee in šli peš okrog njega, od ljudi pa je prišel nasvet, naj bi obiskali nemško vas v bližini Kochelsee. Gre za muzej na prostem ob reki Glenleiten. Videti je mogoče različne oblike hiš in dvorišč z ozemlja med Donavo in Alpami, Lechom in Salzachom, iz 18. in 19. stoletja, in kmečko tehniko (izdelovanje brusilnih osel, mlin, žago, kovačnico, pletilnico, izdelovanje vrčev itd.). Vsekakor je bil ta muzej zelo vreden obiska. Škoda le, da nismo bili nanj pripravljene, da bi si lahko vse stavbe bolj načrtno ogledali.

● *Farni izlet.* 8. julija smo imeli čudovito sončno vreme — prav primereno za izlet. Krenili smo na Tirolsko, v Innsbruck. Bilo nas je za en avtobus. Med potjo nas je zabaval s harmoniko g. Stanko. Po dobrih dveh urah smo bili na cilju.

Parkirali smo ob čudovitem grajskem vrtu Hofgarten. G. Marijan nas je vodil skoz urejene cvetlične nasade v mestno središče in nam pripovedoval o zanimivostih mesta, pokazal Zlato streho in nas peljal v stolnico. Potem

Del slovenskih münchenskih izletnikov v Innsbrucku.

smo se v skupinicah razkropili po uličicah idilичnega tirolskega glavnega mesta: nežni spol si je ogledoval izložbe, mladi so lizali sladoled, možaki pa so si gasili žejo v senci gostilniških vrto. Na svoj račun so prišli tudi ljubitelji sprehodov: nekateri so se odpravili proti smuškim skakalnicam, drugi pa se z gorsko železnico povzpeli v alpski živalski vrt. Na povratku smo se ustavili še v Kufsteinu, znanem zimskošportnem središču.

FRANKFURT

Majniški mesec, ko po vseh mašah pojemo litanije Matere božje, nas vedno bolj kot ponavadi poveže v farno skupnost. Vsi namreč čutimo, da potrebujemo Njeno pomoč.

Zadnje nedeljo v maju smo se zbrali na božji poti pri Mariji Steinbach. Pri baziliki v Ilbenstadtu nas je pričakal naš rojak dr. Kraljič, ki nam je postregel s kavo in osvežilno pijačo, saj je bil dan res vroč. V cerkvi sredi gozda — Marija Steinbach — smo se počutili kot pravi romarji, zato smo iz srca prepevali in molili kot že dolgo ne. Takšnih srečanj si še želimo.

Po maši smo se vrnil v Ilbenstadt, kjer so dobre gospodinje, ki so vse dobrote prinesle s seboj, vsem postregle. Petje pa nam ni šlo več tako dobro kot prej v cerkvi — pa drugič. In upamo, da se zberemo v še večjem številu.

Za materinski dan smo imeli majhno prireditev — najprej v Darmstadtu. Ker je bil čas za pripravo prekratek, so morali otroci igrice Če mame ni doma brati, a je bilo vseeno prisrčno in lepo in jih je treba pohvaliti. Mamice pa so bile seveda zelo zadovoljne.

V Frankfurtu smo imeli praznovanje šele drugo nedeljo v juniju, ker prej nismo dobili proste dvorane. Tako so se tudi otroci lahko lažje in bolje pripravili, saj so za materin praznik pripravili recitacije in dve igrici.

Slavičevo pesem Materi je glasno in korajžno recitala Vita. Gregor, Jasmina, Tomaž in Petra so doživeto zaigrali igrice Dva računa in čeprav je bilo na začetku malo treme, se je vse srečno končalo.

Med odmorom je Klavdija recitala pesem o materi, potem pa so igrice Če mame ni doma pripravili učenci višje skupine. Zahtevno vlogo najstarejše hčerke je podala Karlinka, ki se je dol-

go besedilo dobro naučila in tudi zelo doživeto odigrala. Sicer pa je prav tako treba pohvaliti Draga, Roberta in Petro, ki so odlično nastopali. Na koncu so za prepričljiv nastop poželi velik aplavz in dobili čestitke. Upamo pa, da bodo tudi v bodoče radi nastopali in nas razveseljevali.

Drugo nedeljo v juliju smo imeli v Frankfurtu zaključno šolsko mašo, kjer so otroci sami brali prošnje, potem pa dobili še veroučna spričevala. Otroci, ki so nastopali na materinskem dnevu, so v spomin dobili kaseto s posnetkom prireditve, ki jim bo lahko še dolgo v lep spomin.

To so bile naše prireditve v zadnjih mesecih. Zdaj je pred nami praznovanje 750-letnice frankfurtske stolnice, a o tem prihodnjic.

nizozemska

Obisk iz domovine. Pred počitnicami je Zvon pripravil nastop mešanega pevskega zbora Gaudeamus iz Ljubljane. Pred slovensko in holandsko publiko je Gaudeamus zapel niz umetnih in narodnih pesmi v različnih jezikih. S svojo glasovno izglajenostjo je zbor začudil poslušalstvo. Slišali smo nekaj novega in lepega. Po nastopu je Zvon pevce in poslušalce velikodušno pogostil. Naslednje jutro je Gaudeamus odpotoval v Anglijo na mednarodni concours pevskih zborov.

Zboroma Zvon in Gaudeamus iskrena hvala za lepo glasbeno in družabno popoldne.

Materinski dan: Tudi letos smo imeli zelo lep materinski dan. Pri njegovi organizaciji so sodelovali Sv. Barbara, Zvon in Folklorna skupina. Cerkvena slovesnost je bila v župni cerkvi v Heerlerheide. Pri petih litanijah se je Zvon pomešal med ljudstvo in so vsi skupno prepevali, da je bilo veselje. V dvorani je Zvon nastopil v mešani in moški zasedbi, ubrano kot vedno. Folklorna nas je presenetila z lepimi plesi in ritimičnimi vajami. Videli smo čudovite prizore. S svojim nastopom nas je razveselil tudi glasbeni trio Aretz Jos s sinom in hčerko Roel in Manon. Or-

ganizatorji so navzoče pogostili s pršutom in kranjskimi klobasami. Vladalo je prijetno družinsko razpoloženje.

Vsem iskrena zahvala za sodelovanje.

Priznati moramo, da je naša skupnost res nekaj lepega.

V slogi je moč!

švedska

ŠVEDSKA

Toliko tega nam je prinesla pomlad, zlasti maj in junij, da se bomo lahko še in še vračali k bogastvu, ki nam ga je podarila. Središnji dogodek je bil nedvomno papežev obisk nordijskih dežel prvih deset dni junija. Na Švedskem je bil sveti oče Janez Pavel II. od četrta do sobote med 8. in 10. junijem. Sam je rekel: Tako kot drugam grem tudi v dežele severne Evrope predvsem oznanjat Kristusa. Nekaj edinstvenega so bila ekumenska bogoslužja, ki jih je vodil v tradicionalno popolnoma protestantskem okolju. Ne bi mogel reči, da je bila sekularizirana Švedska dovolj pozorna na to, kar je povedal. Obisk je pripomogel predvsem k temu, da so javna sredstva

Hoditi za Kristusom v zvestobi svojemu krstu — dar švedskih Slovencev papežu.

obeščanja odkrila katoličane, kar je bilo videti iz intervjuov na televiziji kakor tudi iz predstavitve katoliških župnij v lokalnih časopisih. Tudi tokrat se je torej papež izkazal za glasnika tistih, katerih glasu navadno ni slišati. Že na Danskem in dveh mestih in na treh krajih Švedske so se njegove maše udeležili tudi Slovenci. Med tistimi, ki so ga sprejeli v stockholmski stolnici, so bili tudi trije zastopniki Slovenske misije. Iz zbirke svojega umetniškega snovanja je Jože Stražar iz Södertälja v imenu svojih rojakov na Švedskem papežu podaril Jezusa s križem ob krstnem kamnu s posvetilom: „Sveti oče! Prizadevamo si živeti iz krsta in hoditi za Kristusom, kakor izraža tale upodobitev. Podarjamo Vam jo v znamenje naše zvestobe Cerkvi in edinosti z Vami.“

Kar je pred odhodom v Rim papež rekel mladini v Vadsteni, velja tudi nam: „Hočem vam dati svojo ljubezen in svoje srce. In če smem, bom vzel s seboj nazaj v Rim dar vaše ljubezni do Cerkve in sveta . . . Zapomnite si, v podarjanju je najgloblji smisel življenja. Zapomnite si to!“

Resničnost teh papeževih besed smo doživeli sredi maja ob obisku mladinskega pevskega zbora iz Logatca. 50 jih je bilo. Peli so na našem binškoštnem shodu v Vadsteni ter pri maši na soboto pred praznikom v Malmöju in na binškoštni ponedeljek v Stockholmu. Na vseh teh krajih so nastopili še s koncertom narodnih pesmi. Napor potovanja in v pripravo vloženi trud je bil pozabljen, ko so videli, koliko so dodali našemu praznovanju s svojim lepim petjem in s svojo mladostno zavzetostjo. Poslušalci niso hoteli zaostajati in darežljivosti. Izkazali so se s svojo gostoljubnostjo in postrežljivostjo. V Malmöju, kjer so goste dvakrat vzeli domov na prenočišče, so jim že takoj ob prihodu pripravili zajtrk, potem pa še odlično kosilo v svojem klubu Planika. Göteborgčani so jim poskrbeli za priboljške h kosilu v Vadsteni in za večerjo in zajtrk. Pevcem iz Logatca je zdelo imenitno usesti se v Stockholmu za domiselno in bogato obloženo mizo ter v Jönköpingu prvič v življenju okušati losov golaž. V Stockholmu in Jönköpingu sem pobaral kuharice: Kako je šlo nasititi tako številno družino, ko vas vendar ni tako

veliko? „Šlo je, šlo,“ so mi zaupali, „le dokaj zgodaj je bilo treba vstati.“

Morda je ravno tole o medsebojni izmenjavi darov, ki jo omenja papež, tudi skrivnost Vadstene. Vsak nekaj prispeva: orkester, nastopajoči, tisti, ki skrbijo za hrano in pijačo, šoferji, prireditelji loterije, starejši in mlajši, in vsi smo zadovoljni. Povedati je treba, kako je lepo preživeti skupaj nekaj časa v zbranosti in sproščnem veselju ter ponovno srečati znance, s katerimi se leto za letom dobivamo ravno za binškoštni praznik.

Krst v Göteborgu: Ob krstu Patrika Benigarja in Daniela Markusa 3. junija v cerkvi Kristusa Kralja v Göteborgu smo zelo nazorno doživeli, kaj se pravi biti krščen v vesoljno, katoliško Cerkev. Posebno očitne so nam bile njene evropske dimenzije. Patrikov oče Jože je Slovenec in mama Fernanda Marija Portugalka. Danielov oče Marko Lars Ake je Šved deloma italijanskih korenin, mama Rozvita pa Slovenka, ki je odrasčala na Švedskem. Staršem čestitamo, novokrščencema pa želimo, naj v svojem lastnem življenju odkrijejo, kaj pomeni biti dober kristjan in dober katoličan.

švica

Bilo je leta 1914 v Ameriki. Na pobudo žene Ane Jarvis so na drugo nedeljo v maju uvedli materinski dan z namenom, opozoriti na pomen in vlogo matere ter se ji nekako oddolžiti za vse njeno požrtvovalno delo. Deset let kasneje se je ta navada uveljavila tudi v

Evropi, predvsem v Nemčiji. V vzhodnih evropskih deželah obhajajo predvsem Dan žena — 8. marca; ponekod pa materinski dan obhajajo 25. marca, na praznik Gospodovega oznanjenja Mariji.

Naj bo tako ali drugače — zbrali smo se ob materinskem dnevu s spoštljivo mislijo na materinstvo in iz hvaležnosti do njih, ki so nam darovale življenje in sebe . . . četudi jih krije že blagoslovljena zemlja! Pristrčno pozdravljam vse zbrane in nastopajoče in naj jim prepustim besedo . . .

Po tem uvodu p. Roberta je pričel skrbno pripravljen program za materinski dan v Zürichu 7. maja in v Amriswilu 21. maja. Recitacije, šaljivi prizor, štiriročna skladba za klavir, skladba za saksofon je povezovala narodna in umetna pesem otroškega zbora iz Züricha in Meilena, dekliskega in komornega zbora, terceta Špendov iz Willa in Davida iz Fribourga, ki ga je spremljala mama Marija na citre. S spletom narodnih plesov folklorne skupine ENCIJAN je bil program sklenjen. Ob dobrotah, ki so jih napekle in postregle pridne roke slovenskih žen in mater ter tekočih zadev, za katere so imeli skrb moški, smo se potem zadržali v prijetnem vzdušju do zatona dneva.

V Amriswilu je bil program prilagojen manjšemu številu nastopajočih otrok, pa zato nič manj prisrčen in bogat. Klemen je občuteno recital Aškerčevo SVETINJO, Zupančičevi trije navihanci Mateja, Pavel in Anamarija so z otrokom lastno iskrivostjo zaigrali enodejanko BOLNA BEBICA, recitali in peli; Aleksandra je pokazala, kaj jo je naučil

(dalje na strani 34)

Po sv. maši
pred cerkvijo v
Würenlingenu

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini?

● ZAMENJAJ NEPRAVILNE BESEDE S PRAVILNIMI!

- Ta bluza ti ne paše.
- Popravi si krogelc!
- Kje so moji špegli?
- Za kosilo sem imel vineršnicel.
- To jopico mi je seštrikala mama.
- V razredu je bil strašen džumbus.
- To so stari štos!

● SPREMENI NAČINOVNO DOLOČILO V STAVEKI

- Otrok je odšel v šolo brez zajtrka.
- Odšla je brez besed.
- Ne pridi mi drugič brez opravičila!
- Vrnil se je brez novih spoznanj.
- Ne vstopaj k ljudem brez pozdrava!

● VSTAVI VEJICE, KJER JE TREBA!

- Obišči me da si oglejava našo cerkev ki je sedaj tako preurejena da je vsem všeč!
- Sedaj ko sem v novi službi sem si moral proste ure v katerih sem se prej ukvarjal s svojimi konjički skrčiti.
- Preden se je pripognil da bi skočil v vodo je zašumelo da je pogledal tja od koder je prihajal šum.
- Naročili so mu naj naseka drv ki so jih pravkar našagali in jih znosi v hišo.
- Ko je odvezal psa ki je cvilil je nameril puško in opazoval ali pride jelen.

● ČIGAVO BIVALIŠČE JE

- brlog, gnezdo, duplo, luknja, mlaka, hlev, staja, svinjak, kletka?

● KAKO SE IMENUJEJO MLADIČI NASLEDNJIH ŽIVALI:

- krava, kobilica, psica, volkulja, medvedka, koza, oslica, raca, gos?

● VSTAVI VEJICE, KJER JE TREBA!

- Če greš v trgovino pa ne veš kakšno olje bi kupil prosi prodajalco naj ti svetuje!
- Ko bi v hrani ki jo uživamo ne bilo zadosti beljakovin, ki jim pravimo tudi proteini bi zboleli.
- Tujcu, ki me je vprašal kje je glavna pošta sem povedal da ne sme iti naprej po cesti pa tudi ne nazaj ampak mora zaviti na desno potem pa iti kakšnih dvesto metrov naravnost.
- Kadar sem lačen pravim da bi volka pojedel čeprav ni jemati tega dobesedno ker gorje mojemu želodcu ko bi moral prebaviti volka.

● POSTAVI POLKREPKO TISKANE SAMOSTALNIKE V MNOŽINO!

- Sosed je mož.
- Na poti smo videli most in grad.
- Znanec je šel z otrokoma, s sinom in hčerjo, na izlet.
- Kmet se je potegnil za svoje pravice.
- Svat je že prišel na svatbo.

● SAMOSTALNIKE V OKLEPAJH POSTAVI V PRAVILNO OBLIKO!

- Z (možje) je križ.
- Zadnje čese imam velike težave z (zobje).
- Z dolgimi (lasje) ne nadomesti pameti.
- (Možje) nam je treba, (možje)!
- Na žagi se je odlomilo pet (zobje).

Simon Gregorčič 1844 — 1906

se je rodil na Vrsnem pri Kobaridu. Kot duhovnik je služboval na Primorskem. Pokopan je na Libušnjem.

Gregorčič je pesnik, ki ga je ljudstvo najbolj sprejelo za svojega. Prvi zvezek njegovih poezij so imenovali zlata knjiga, njega pa goriški slavček.

Po vsebini so njegove pesmi domoljubne, v katerih izpoveduje hrepenenje po domačem svetu in srečni mladosti, razmišljujoče, ljubezenske in zgodovinsko pripovedne. Nekaj pesmi je vedrih, več pa žalostnih zaradi

življenjskega razočaranja. Zaradi mehke zvočnosti in „spevnosti“ so številne njegove pesmi ponarodele.

Med najbolj znanimi Gregorčičevimi pesmimi so: Soči, V pepelnišni noči, Pogled v nedolžno oko.

● SAMOSTALNIK „ČLOVEK“ POSTAVI V DVOJINO IN MNOŽINO!

- Izgibaj se zahrbtnemu človeku!
- Išči družbo dobrega človeka!
- S skromnim človekom je prijetno živeti.
- Ustavili smo se pri znanem človeku.
- Srečal sem čudnega človeka.

● DOPOLNI STAVKE Z BESEDO „OTROK“ V MNOŽINI!

- Mama je pri . . .
- Z majhnimi . . . so majhni križi, z velikimi . . . veliki.

- Brez . . . bi bil svet pust.
- Na dvorišču vpijejo . . .
- Odrasli ne more odgovoriti . . . na vsa njihova vprašanja.

● POSTAVI SAMOSTALNIKE V OKLEPAJH V PRAVILNO OBLIKO!

- Človek ima dve (roka) zato, da daje, ne, da jemlje.
- Kmet je prodal obe (krava).
- Našel sem dve (goba).
- Otrok je prinesel iz šole dve (enojka).
- Za delo je porabil dve (ura).

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI

● STAVKI IZ POLSTAVKOV: Ko bom šel mimo, se bom oglasil še pri teti. Ko je Marko vstopil v trgovino, je zagledal psa. Sklenil je, da bo nehal piti. Ko se je sin spominjal matere, ni mogel zaspati. Odšla je v gozd, da bi nabirala borovnice.

● POLSTAVKI IZ ODVISNIH STAVKOV: Gredoč po stezi je zagledal jurčka. Primož ima navado brati pri zajtrku časopis. Mati je navajena vstati s prvim svitom. Za hišo lajajočemu psu sem dal kost. Vrnivši se iz tujine je sin v nekaj dneh umrl.

● DOPOLNJNI STAVKI: Toliko konj skupaj še zlepa nisem videl. Rad je slikal velike konje. Avto so izvlekli iz blata z močnim konjem. Cesar se je pripeljal z dvema konjema, vpreženima pred kočijo. Po cesti so prihajali fantje na konjih.

● UPORABLJENI IZRAZI: Stekli smo čez drn in strn. Fant se ima lepo kot kužek v peharju. Soseba je sitna kot podrepna muha. To dekle ni od muh. Kupci se lovijo na lepe besede kot muhe na med.

● SAMOSTALNIKI V 4. SKLONU: Jožka pa letos ne bo k nam. Čevljev je nesel k čevljarju. Tega konjička pač imam. Dedka so že vsi pozabili. Naprtil si je koš. Navsezgodaj je zaslišala petelina.

● PRAVILNA OBLIKA: Mama je ostala pri otrocih. Z otroki je vedno križ. Zapornik se je rešil okovov. Potrdilo kolkuj s kolkom! Mož ni imel pretirano veliko možganov.

● TRI ŠTEVILA: Z možicem, možicema, možici smo imeli veliko zabave. Ne igray se z bičem, bičema, biči! Povej možu, možema, možem, kar mu, jima, jim gre! S košem, košema, koši so znosili vse seno s hriba. Kako brž smo s strojem, strojema, stroji izdelali naročilo.

● ZANIKANI STAVKI: Ni se učil klavirja. Okvira nismo na novo prebarvali. Letos predora ne bodo končali. Za tobačnico mi niso dali prašičevega mehurja. Dogodek ni prinesel v hišo nemira.

● „KER“ ALI „KJER“: Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima. Ni me bilo, ker me je bolela glava. Kam naj deneš, vprašaš? I, kjer si vzel! Ker ste tako sitni, bom začel spraševati pesem. Kjer ljubezen, tam Bog.

● PRISLOVNO DOLOČILO NAME-NA: Pojdi se domov umiti! Odpravil se je na goro ogledat si okolico. Prišlo jih je precej nas opazovat. Stopil je k sosedu sposodit si konja. Zdravnik je prišel pregledat bolnika.

● VSTAVLJENE VEJICE: Vprašal je, kako je bilo, ko je bil na poti, in kaj so rekli ljudje, ko so zvedeli, kje je. Slišal je, da bo ob službo in da mu bodo vzeli stanovanje, ki je last podjetja. Narastek je spekla iz moke, ki jo je dobila v mlinu, in iz jajc, ki so ji jih podarili na kmetiji. Zakleni vrata, ki držijo na dvorišče, in preglej vse sobe, če ni kdo v njih, ko se odpraviš spat! Pes je čutil, da gospodar odhaja od doma, ker dela na tujem, in da je edini, ki zanj zares skrbi, kadar je doma.

uho

Na uho komu kaj povedati. — Za uho udariti, počiti koga. — V uho me piši! Ušesa me bole. — To mi je prišlo na ušesa. — Te bom za ušesal — Sama ušesa so ga. — Ušesa nastavljati. — Na ušesa vleči. — Za ušesa zgrabiti koga. — Hrup bije na ušesa. — Pisk gre skozi ušesa. — Na ušesa so mu pele sekire.

vrat

Nakopati si koga na vrat. — Obesiti komu kaj na vrat. — Stopiti komu za vrat. — Sesti komu za vrat. — Deti si ruto za vrat. — Vrat stegovati. — Vrat komu zaviti. — Vrat si zlomiti. — Za vrat koga zgrabiti. — Pobegniti na nos na vrat. (Boljše: Pobegniti na pete na glavo.)

lice

Napihniti lica. — Poljubiti na obe lici. — Uščipniti v lice. — Pobožati otroka po licu. — Po licih tečejo solze. — Ima lica kakor mleko in kri (= bela in rdeča). — Lica ji gorijo od zadrege. — V lica ga zebe. — Biti rdeč v lica. — Kri mu je zalila lica. — Vsa kri mu je izginila iz lic.

(nadaljevanje s strani 31)

oče Herman na harmoniko; pa še duet Urške in Aleksandre; slišali smo tudi rusko narodno Sarafan v izvedbi Marjete in Urške. Nastopila je tudi folklorna skupina ENCIJAN, še predvsem v znamenju hvaležnosti svojemu harmonikarju Hermanu Mariniču za njegovo sodelovanje, Šolarjevi Andreja in Martina pa sta mu zapeli narodno Čuda polna kranjska zemlja.

Vsem nastopajočim gre prisrčna zahvala, še predvsem s. Avreliji, ki je vse leto učila otroke in jih pripravljala za nastop, ne gre prezreti številnih, ki so pripravili vse potrebno za takšno prireditve, pa še tistim, ki so napekli in prinesli pecivo, požrtvovalno delali v kuhinji in strežbi. Še enkrat hvala vsem in slehernemu posebej!

LJUBI SVOJO MATER, DOVOLJ JE LJUBIL NE BOŠ NIKOLI, te Cankarjeve besede so bile vodilna misel vsega našega prizadevanja... Slovenska mati! Med kamenje si sadila molitev za našo srečo! V temni slutnji si nas zaznamovala s križem, ko smo odhajali. Z grudo zemlje si mazilila naša čela, da ne pozabimo zemljice naše; ničesar več nisi pričakovala, le nas si čakala na starem hišnem pragu. Še umreti te je sram, ker misliš, da boš storila krivico tistim, ki živijo od tvojega življenja...

NA BINKOŠTNEM SREČANJU V MURIJU, 15. maja, v znameniti cerkvi benediktinskega samostana smo imeli najprej sv. mašo in šmarnično pobožnost. Zbralo se nas je okrog 80. Nato nam je benediktinski pater na kratko razložil umetniške in kulturne znamenitosti cerkve in samostana, ki je bil utemeljen leta 1027, nas popeljal v križni hodnik z znamenitimi okenskimi poslikavami iz 16. stoletja. Videli smo tudi kapelico, kjer je shranjeno srce na Madeiri umrlega moza letos pokojne avstrijske cesarice Čite, ki je bila kot potomka Habsburžanov — ustanovitelj tega samostana — vse do svoje smrti povezana s to samostansko naselbino.

Po ogledu smo se potem odpeljali v bližnji gozdček, kjer so kmalu zadišale dobrote na žaru in ob harmoniki ter pesmi je kmalu minil popoldan.

Omeniti je še treba Srečanje z Abrahamom. Namreč letošnji 50-letni rojaki iz Oltne in okolice so po zahvalni maši

17. junija v Oltnu priredili vesel večer. Zbralo se je šest jubilarntov: Rezka, Rozika, Štefka, p. Damijan, Jule in Lojze. Ob izvrstni postrežbi, kvartetu Kranjci, godcih in plesnem nastopu folklorne skupine Encijan, je večer kar prekmalu minil.

O počitniškem srečanju v domovini nekdaj in sedaj v Švici živečih Slovencev ter njihovih sorodnikov in prijateljev, ki je bilo na zadnjo soboto v juliju na Malenskem vrhu, pa bomo poročali v naslednji številki.

Ob koncu bi še omenili zelo uspešno izvedeno nabirko v treh švicarskih župnijah kot pomoč pri gradnji nove cerkve Sv. Duha v Celju. Po zaslugi slovenske družine Grašič iz Würenlingena smo v župnijah Würenlingen, Unterendingen in Lengnau sodelovali pri sv. mašah z ljudskim petjem, nastopila sta tudi slovenski dekliski in komorni

zbor in narodne noše. Tako nismo samo prosili ampak tudi posredovali delček slovenske narodne kulture in košček naše slovenske domovine. Švicarski verniki so bili navdušeni in so nas kar v cerkvi nagradili s ploskanjem. Naj ob tej priložnosti še zapišemo, da vzlic vsem težavam gradnja cerkve in župnijskega središča v Celju lepo napreduje in upanje je, da bo za božič letos v novi cerkvi prvo bogoslužje. Tudi po zaslugi v Švici živečih Slovencev in švicarskih katoličanov. Bodi Bog vsem skupaj in slehernemu posamezniku bogat Plačnik! Kot trajni spomin na vašo dobrotelost, bo na srednjem zvonu — posvečenem Mariji begunki — pisalo naslednje: MARIJA, MATI MOJE DEŽELE, VARUJ NAS! Dar slovenskih zdomcev v Švici in švicarskih katoličanov. Celje 1989 in emblem SLOVENIJA z lipovim listom.

slovinci ob meji

KOROŠKA

Majski kvatrnj sestanek Sodalitete je bil letos v Železni Kapli. Počastili so z njim letošnje jubilate. Biseromašnik je g. Ludvik Jank, župnik na Radišah; zlatomašniki pa so g. Štefan Messner, na voziček priklenjeni upokojeni župnik iz Železne Kaple, g. Janez Walcher, župnik na Zilji, Andrej Karicelj, bivši župnik v Št. Jakobu v Rožu in Lovro Kaselj, župnik v Hodišah. — Na Pečnici je bil letos 21. maja Mladinski dan pod geslom: Tudi igra oblikuje življenje. Prišlo je 250 mladih, ki so se tega dne res veselili. — Igralci odra Rož so v Št. Jakobu 27. maja igrali Bevkovo dramo Kaplan Martin Čedermac. Delo je režiral Marjan Sticker, ki je režijo študiral tudi v Parizu. — Letos so maturanti Slov. gimnazije v Celovcu dosegli in presegli številko 1000. — Pod geslom Ko bom velik — otroci sanjamo o Cerkvi se je vršil otroški dan v nedeljo, 11. junija. Otroci so se zbrali v Zahomcu in šli potem v Bistrico na Zilji, najprej k maši in nato k programu, ki

ga nakazuje geslo. — Narodni svet koroških Slovencev je 18. junija praznoval 40-letnico delovanja. Obenem so se spominjali 10-letnice smrti njegove prvega predsednika dr. Joška Tischlerja. V Slomškovem domu je bila najprej maša, nato občni zbor NSKS in popoldne spominska akademija — V nedeljo, 25. junija, so v krški škofiji zaključili Hemino leto, ki so ga začeli v jeseni leta 1987. Za zaključek je koroška Cerkev pripravila Katoliški shod od 23. do 25. junija. V petek zvečer so začeli po vseh župnijah z molitveno nočjo. V soboto je bilo srečanje dekanij; na Stolnem trgu je bilo srečanje otrok, na Novem trgu srečanje mladine, popoldne prav tam srečanje s škofom Kapellarijem. Nedelja, 25. junija je bila posvečena predvsem sv. Hemi.

GORIŠKA

V zavodu sv. Družine v Gorici so se 9. junija srečali katoliški časnikarji tednikov iz Treh Benečij. Povabili so jih uredniki Voce Isontina in Katoliškega glasa. Ob 40-letnici so časnikarji urednikom Kat. glasa čestitali. Šolske sestre so jim po razgovorih pripravile zakusko. — V juniju je v prostorih Stella matutina razstavljala Silvija Klajnsček, maturanтка na inštitutu za umetnost v Gorici. — V noči na prvi petek v juliju

je nenadoma umrl v Banjaluki župnik v Gabrjah in na Peči ter sourednik Kat. glasa g. Jože Jurak. Vodil je potovanje Goričanov po Dalmaciji in v Medjugorje. Pokopan je bil v rodnem Novem mestu 11. julija. Pokopal ga je goriški nadškof Bommarco ob asistenti nadškofa Alojzija Turka in ljubljanskega pom. škofa Jožefa Kvasa. — Na binkošti je nadškof Bommarco v goriški stolnici podelil zakrament sv. birme 113 fantom in dekletom iz slovenskih župnij in mesta. — V nedeljo, 21. maja, sta obe Gorici poromali na Sv. goro. Romarji so popolnoma napolnili cerkev. Bogoslužje, ki ga je vodil nadškof Bommarco, je bilo v slovenščini, furlanščini in italijanščini. Za konec so zapeli pesem Marija skoz življenje. — Po dolgih letih so goriški Slovenci spet dobili novomašnika, ki je član slov. duhovnije sv. Ivana v Gorici. V cerkvi sv. Ivana so se s tridnevnic pripravljali na posvečenje in v nedeljo, 25. junija, je nadškof Bommarco posvetil diakona Karla Bolčino v oglejski baziliki v duhovnika.

TRŽAŠKA

V Kulturnem domu v Trstu so 6. maja obhajali 40-letnico klasične gimnazije v Trstu. Zbrali so se stari in sedanji študentje. Srečanja se je udeležil tudi tržaški škof Bellomi in bivši deželni skrbnik prof. Angioletti. — Zaradi novih državnih predpisov so morali obnoviti dvorano v Marijinem domu v Rojalu. Dom je bil zgrajen leta 1961, sedaj je ves prenovljen. Odprtje je bilo na zadnjo nedeljo v maju, združeno z akademijo ob navzočnosti škofa Bellomija. — V tržaški knjigarni so predstavili dve knjigi Borisa Pahorja: Ta ocean, strašno odprt, ki obsega dnevniške zapiske od jul. 1974 do febr. 1976 in Mesto v zalivu. — Na Opčinah nad Trstom obstajata fantovski in dekliski zbor Vesela pomlad. Dekliška skupina je 7. maja nastopila v Benetkah, teden kasneje sta oba zbora nastopila pri maši narodov v milanski stolnici in popoldne pri slovenski maši v Milanu. Po maši je bil še koncert narodnih pesmi. Od 19.—21. maja so imeli v gosteh dijaški zbor iz Moravske. 23. maja so pa v okviru otroških in mladinskih zborov nastopili v gledališču v Koprju. — V Bazovici so obhajali 90-letnico delovanja prosvetnega društva Lipa.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA

Glavno mesto Zahodne Avstralije je Perth. Tudi tam živi kar precej slovenskih rojakov. Po veliki noči jih je obiskal p. Ciril Božič OFM. Na belo nedeljo so obhajali slov. veliko noč, naslednjo nedeljo, 9. aprila pa so imeli Slovenski dan, ki se ga je udeležilo okrog 140 ljudi. S seboj je prinesel bandero Marije Pomagaj, ki naj v bodoče drži skupaj včasih malo razprte Slovence. — V Kewu (Melbourne) so na prvo majsko nedeljo obhajali materinski dan, ki je zelo lepo uspel. Ob tej priložnosti so za Dom počitka darovali 230 dolarjev, srečolov ja pa navrgel še 177 dolarjev. — Tudi v Adelaidi imajo Marijino bandero s sliko Marije Pomagaj. Ko je bila na prvo majsko nedeljo na nadškofijem semeniškem zemljišču procesija, so za Marijinim banderom stopali številni Slovenci in prosili za varstvo nad Slovenijo, ki preživlja težke čase. — V Sydneyu so 22. aprila odprli nove društvene prostore Slovenskega društva Sydney. Poslojje samo je pa že lani 23. julija blagoslovil nadškof dr. Ambrožič. Odprtju je sledil skoraj triurni kulturni program. Sodelovali so tudi zbori iz drugih slovenskih središč v Avstraliji. — Namesto, da bi se bahali z vencem, so ob smrti Ivanke Brožič v St. Albansu (Viktorija) nabrali za Dom počitka m. Romane 215 dolarjev.

ARGENTINA

V Slovenski hiši v Buenos Airesu je v aprilu razstavljal olja in akvarele slikar Ivan Bukovec. Izvrstni so njegovi prikazi narave v Bariločah in v cordobskih pogorjih. — V Slomškovem domu so 19. marca obhajali jubilej župnika Jožeta Škerbca. Dovršil je 60 let in 20 let odkar je dušni pastir v Slomškovem domu. — V San Martinu so 21. maja obhajali 29. obletnico ustanovitve doma. Slavnostni govornik je bil predsednik narodnega odbora za Slovenijo Rudolf Smersu, ki je govoril predvsem mladim, da naj ostanejo zvesti svojemu narodu in krščanstvu. Prav zaradi

mladih so stari gradili domove! — Na prvo nedeljo v juniju, letos nedelja Srca Jezusovega, se je v Slovenski hiši v Buenos Airesu zbralo nad 1200 rojakov k spominski svečanosti za padlimi vojaki Slov. narodne vojske leta 1945. Govoril je Ivan Koroško, ki je bil tudi vrtnjen, a se mu je posrečilo pobegniti iz Teharij in potem naprej na Koroško. — Slovensko gledališče iz Buenos Airesa je 27. maja gostovalo v Mendozii s Suhadolčanovo komedijo Figole — Fagole. Obenem so takrat razstavljali trije umetniki iz Buenos Airesa svoja dela, Marjeta Dolinar, Andreja Dolinar-Hrovatova in Tone Kržišnik. Igravci so izročili vso vstopnino mendoškemu društvu za kritje stroškov, ki jih imajo z obnovo dvorane. — Na 6. kulturnem večeru, ki jih prireja Slov. kulturna akcija, je 21. julija predaval univ. profesor dr. Anton Stres o slovenski aktualnosti.

KANADA

Apostolski krožek v Torontu je v februarju nabral 2280 dolarjev za misijonarje, 250 dol. za laične misijonarje in 620 za bogoslovce. — Pri Mariji Brezmadežni v Novem Torontu so obnovili Mladinski klub. — V Hamiltonu so v slov. fari imeli 14 krstov, 12 porok in 4 pogrebe. — Kadar je v Vancouvru slovenska maša, se zbere od 150 do 170 ljudi, kar je lepo število, čeprav bi jih moglo biti še več. — Kat. ženska liga pri Mariji Pomagaj v Torontu je pridila kosilo v korist starostnega doma Lipa. Dom je dobil 2000 dolarjev; postna nabirka v isti namen je prinesla pa kar 19.000 dolarjev. — V župniji Marije Brezmadežne v Torontu je nadškof Ambrožič 23. aprila podelil sv. birmo 82 fantom in dekletom. Po obredu so v župnijski dvorani postregli 580 osebam. — Pri sv. Vladimirju v Montrealu so imeli birmo 23. aprila. Zakrament je prejelo 7 otrok in ena odrasla oseba. — V Hamiltonu (Ontario) je 9. julija obhajal zlato mašo salezijanski duhovnik Karl Ceglar. — Pri Mariji Brezmadežni v Torontu so imeli 14. maja prvo obhajilo in materinski dan. 9. otrok je prvič prejelo evharističnega Kristusa. — Slovensko šolo pri Mariji Pomagaj je obiskovalo 36 otrok. 29. septembra se bodo šolska vrata spet odprla.

oglasi

● DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Zelo ugodne cene: enoposteljna soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● Rojake iz Krefelda in sosednjih mest obveščamo, da Slovensko kulturno športno društvo „Slovenski zvon“ iz Krefelda obhaja 30. septembra 1989 DESETO OBLETNICO obstoja društva v prostorih Freizeitzentrum, Kölner Straße 190, Krefeld Süd, s pričetkom ob 18. uri. Pridite in povabite tudi vaše prijatelje. Za ples ter prijeten večer nam bo igral ptujski ansambel „Prerod“ iz Ptuja.

● V centru Bleda, turističnem mestu v Sloveniji, prodam enostanovanjsko hišo, opremlje-

no, 86 m² stanovanjske površine, z garažo in telefonom. Vseljivo takoj. — Informacije po telefonu 064 - 77 - 055.

● PRODAM nedograjeno hišo v Mokronogu na Dolenjskem. Tel. 068 / 47 - 485. Brane Gregorič, Zabrđe 26, Mirna.

● PRODAM opremljeno, takoj vseljivo, veliko vrstno hišo v trojčku blizu centra Ljubljane pod Rakovnikom. Hiša obsega 5 sob, 2 kopalnici, klet, prizidano garažo s teraso, centralno, telefon in vrt. — Informacije: Jože Kušar, Dolenjska c. 108, Ljubljana, tel. 061 - 21 90 49.

● V Ljubljani-Moste prodam dvosobno stanovanje: 57 m², centralna kurjava, kompletno opremljeno. — Interesenti naj v Nemčiji kličejo tel. št. 0711 / 75 42 626 po 19. uri.

● V centru Maribora PRODAM vseljivo enostanovanjsko hišo ali samo 1 etažo (100 m²), primerno tudi za mirno obrt. — Informacije po telefonu YU 62 - 21 10 80.

● V centru Kopra PRODAM dvonadstropno hišo, primerno za obrtno dejavnost (DM/ôS). — Primerne ponudbe: D. Ferligoj, Tumova 2, YU 66000 Koper, tel. (066) 22 3 47.

● V centru Ljubljane PRODAM delavnico-lokal (7 x 8 m), samostojno stoječo, na parceli

**Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan**

330 m². V bližini so banka, pošta, trgovina, veliko parkirišče. Možnost adaptacije. — Ponudbe na naslov: Albrier, Postfach 77, A-9500 Villach.

● Vilo (180 m²) s parkom (2500 m²), zgrajeno 1964, v centru Bleda blizu jezera, prodam na preužitek. — Ponudbe na naslov: Albrier, Postfach 77, A-9500 Villach.

● PRODAM enodružinsko visokoprtilično hišo z vso opremo. Telefon, centralna na olje ali trdo gorivo, gospodarsko poslopje. Lokacija Radenci — Ljutomer. Parcela meri 26 arov. Je velik vrt, brajde, kjer zraste 1000 litrov rdečega vina. Hiša je stara 12 let (10,5 x 11 m). Zgoraj 2 spalnici, dnevna soba, kuhinja, kopalnica. Spodaj garaža, kmečka soba, kurilnica, klet in shramba. — Naslov Anton Hozjan, Bučečevci 37 a, YU 69242 Križevci — Ljutomer, tel. 069 - 87 3 74.

● V Pernici pri Mariboru PRODAM Marles hišo tipe 405. Zgornji del hiše vseljiv, spodnji do prve faze. — Informacije: zvečer tel. 07153 - 54 5 23, ZRN.

● V Kamniških Alpah dajem v najem hotel s 40 ležišči — letni in zimski planinski turizem — Kasneje možen tudi odkup. — Ponudbe sprejema Janez Koderman, PP 35, 61240 Kamnik.

● Zdomci, PRODAM vseljivo hišo s telefonom in ogrevanjem na lepem kraju, 2 km od Novega mesta. — Informacije: ABA Svetovanje in organizacija, 61210 Ljubljana, Plemljeva 5, tel. (061) 51 - 493, (061) 843 - 116.

● SLOVENKA iz okolice Murske Sobte, ki živi v Franciji s 23 let starim sinom, samska, bi hotela spoznati sebi primerne Slovenca. — Naslov Vam posreduje uprava Naše luči pod pogoji, kot so navedeni v spodnjem črnem pasu na tej strani (štev. 4).

preberite!

PREVEDE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih glasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštnih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

smeh je najboljše razkužilo za jetra

(Da je črni humor na tej strani iz PAVLIHE, ni menda treba posebej praviti.)

Svoboda tiska je krasna stvar: objaviš lahko vse, kar je dovoljeno.

„Kaj si naredil proti prehladu?“
„Steklenico ruma sem popil.“
„Pa je to zadostovalo?“
„Ne, ni! A več ga nisem imel.“

Ali ima oblast, ki se drži na površju, kakšno težo?

Fant piše dekletu: „Zjutraj ne morem jesti, ker samo nate mislim. Opoldne ne morem jesti, ker samo nate mislim. Zvečer ne morem jesti, ker samo nate mislim. Ponoči pa ne morem spati, ker sem lačen.“

Kje so že tisti časi, ko smo skoraj vsak dan jedli!

„Moje dekle mi govori, da sem lep in pameten, pa se šele tri dni pozna.“

„To se ne bo dobro končalo!“
„Zakaj ne?“
„Zato, ker ti že v začetku laže.“

Naši sovražniki so levo in desno. Ampak na srečo smo mi še zelo zadaj.

„Zakaj pa jokaš, fantek?“
„Pes mi je ušel.“
„Bo že našel domov.“
„On že, a jaz ne bom.“

V jugoslovanskih nacionalnih razprtijah ne manjka podobnosti iz severnoameriške secesijske vojne: Sever je zmagal šele takrat, ko so zaprli rdeče v rezervate.

Učitelj pokliče Tončkovega očeta v šolo, češ da šolske naloge vedno prepisuje od soseda.

„Poglejte! Na vprašanje, kdo je največji slovenski pesnik, je njegov sosed odgovoril: ‚France Prešeren‘, on pa prav tako.“

„No, to še ni dokaz, da prepisuje.“

„Na vprašanje, komu je Prešeren posvetil sonetni venec, je njegov sosed napisal Lavri, on pa prav tako.“

„Sta se pač oba zmotila.“

„Na vprašanje, kdaj se je Prešeren rodil, je njegov sosed napisal: ‚Ne vem‘, on pa: ‚Jaz tudi ne.‘“

Ladje so jim potonile. Ostale so jim jahte.

Potnik sprevodniku avtobusa: „Ne pozabite, da živite od mene!“

Sprevodnik: „Lahko mirno izstopite in me pustite umreti od lakote.“

Vse, česar nimamo, smo dosegli z velikimi odrekani.

Poročnik vojaku, ki se trese od mraza: „Kaj se pa treseš? Vojak se nikdar ne trese od mraza! Trese se kvečjemu od jeze, ker je tako grozno mraz!“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstr. 1, 4053 Haid b. Ansfelden. (Tel. 07229 - 88 35 64).

P. Andrej Kropej, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, Marcinelle, B-6001 Charleroi.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, 1000 Berlin 62, Kolonnenstraße 38. (Tel. 030 - 788 19 24).

Pisarna Slovenske misije: 1000 Berlin 61, Methfesselstraße 43, Kolpinghaus.

(Tel. 030 - 785 30 91 do 93).

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdähler Str. 14. (Tel. 02129 - 13 92).

Vladimir Jereb, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Stanko Gajšek, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3, 1/2. (Tel. 0841 - 34 4 74).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Slovenski župnijski urad (Marijan Bečan, Branko Rozman), Liebigstr. 10,

8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).